

DIRVA

Nr. 63

Birželis-June 2, 1961

Cleveland, Ohio

BERLYNO KRIZĖ REIKŠIANČI PASAULINĖ KARA

JAV prezidentas Kennedy ir Prancūzijos prezidentas De Gaulle greit pasiekė "visišką pažiūrų vienodumą" dėl Vakarų akcijos atremti bet kokius sovietų grąsinimus Berlynui. Visuotinai tikima, kad sovietai šią vasarą bandys izoliuoti Vakarų Berlyną ir paversti jį komunistiniu.

Atsimerant griežtą prez. De Gaulle pažiūrą tuo klausimu, tenka daryti išvadą, kad abiejų valstybių šefai sutarė leisti karą, jei jo prireiktų Vakarų teisėms apginti padalintame

mieste, o tas karas, kaip Londone pabrėžiama, jau nebūtų lokalinis.

Tuo pat metu Washingtone prasidėjo JAV, Britanijos ir Prancūzijos pasitarimai, kuriuose nagrinėjami Amerikos pasiūlymai sugriežinti planus laukiamai Berlyno krizei atremti, Baltųjų Rūmų grupei tuose pasitarimuose vadovauja buvęs valstybės sekretorius Dean Acheson.

Prez. Kennedy, kaip informuojama, reiškęs nepasitenkinimą

dabartine sistema, kada trys didžiosios Vakarų valstybės turi kiekvieną kartą tartis dėl kiekvieno judesio. Pasitarimuose esą planuojama ištisa eilėpriemonių, kurių griebtis sąjungininkams prireiktų sovietinės grėsmės atveju. Britai esą pareiškę nepasitenkinimą dėl tokio planavimo, bet prancūzai esą linkę pritarti JAV pasiūlymams, nes prez. De Gaulle, kaip žinoma, nusistatęs nesileisti į jokių kompromisus su sovietais, iškilus Berlyno krizei. Prieš dešimtį dienų lančydamasis ten, jis pareiškęs kancleriui Adenaueriui, kad tokią pažiūrą jis įkalbėsias ir prez. Kennedžiui.

Prieš išvykdamas į Europą, prez. Kennedy pareiškė, kad jis įspėsias Chruščiovą, ką jam galės atnešti "klaidingas apsisprendimas". Chruščiovas, vykdamas Vienon, sušaukė savo satelitus į Čekoslovakiją, kur vyksta komunistinių viršūnių konferencija.

TRUMPAI IŠ VISUR

* Buvę prancūzų generolai Maurice Challe ir André Zeller buvo nuteisti po 15 metų sunkių darbų už sukurstymą ir vadovavimą nepasisekusiame sukilimui Alžire praėjusio mėnesį.

* Pietų Afrikos Unija tapo nepriklausoma respublika birželio 1 dieną, formaliai atitrukdama nuo britų tautų bendruomenės.

* Azijos ir Afrikos valstybių grupė pareikalavo nepaprastojo JT Saugumo Tarybos posėdžio dėl "skerdynių" Angoloje. Posėdžio laukiama ateinančios savaitės pradžioje.

* Keturiolikos valstybių konferencija dėl Laos atsidūrė aklų gatvyje, kai rusai atsakė priimti JAV reikalaujamas "pirminės konferencijos sąlygas", būtent tarptautinės kontrolės komisijos patvirtintas ginklų paliaubas, kurios turi sustabdyti tolimesnį komunistų žygiavimą.

* Derybose dėl atominių bandymų nutraukimo sovietų atstovas Carapkinas, net nenagrinėjęs, atmetė JAV nuolaidas, pagal kurias buvo sutinkama sumažinti kontrolinių inspekcijų skaičių.

* Austrija nutraukė vizas visiemis pabėgėliams iš anapus geležinės uždangos, jeigu jie neturi Vakarų valstybių pilietybių -- laikotarpiui, kuriuo Chruščiovas viešės Vienoje.

REVOLIUCINIO CHAOSO PAVOJUS DOMINIKOJE

Naują įtampą ir galimo chaoso židinį sukūrė Dominikos diktatoriaus Trujillo nužudymas. 69 metų diktatoriaus, valdęs Dominiką 31 metus, sudarydamas tarpamerikinių santykių audrų centrą, buvo nužudytas antradienio vakare, bet apie atentatą paskelbta tik po 19 valandų. Žinia buvo paskelbta su jo marionetinio prezidento Joaquim Balaguer parašu, iš ko spėjama, kad Trujillo jėgos tebevaldančios kraštą, bet neaišku, kas išsivystys tolimesnėse kovose dėl valdžios.

Haiti Respublika, apimanti vakarinę tos pačios salos dalį, paskelbė karinio pavojaus būklę ir pasiuntė kariuomenės papildymus į Dominikos pasienį. Prezidentas Kennedy sulaukė valstybės sekretoriaus Dean Rusk išvykimą į Viepą, kur jis turėjo dalyvauti Kennedžio pasitarimuose su Chruščiovu. Vakarų Indijos Federacijos pirmininkas Sir Grantley Adams Londone paskelbė, kad federacija ginsianti Vakarų interesus Karaibų jūroje. Kai kurie JAV politikai su Floridos senatoriumi Smathers priekyje reikalauja, kad į Karaibų zoną būtų pasiųsti JAV mariniai, siekiant išvengti Castro tipo režimo įsigalėjimo Dominikoje.

Oficialiame komunikate nebuvo skelbiamos diktatoriaus nužudymo aplinkybės, bet kai kurios žinių agentūros nurodo, kad diktatoriaus buvęs nušautas, kai jis vakare iš savo namų vyko į sostinę Ciudad Trujillo. Jis buvęs užpultas septynių asmenų, kurių

du pagauti ar nušauti, o likusieji penki pabėgo. Tuoj po atentato buvęs policijos suimtas ir į sostinę nugabentas katalikų vyskupas Thomas F. Reilly, JAV pilietis, kuris pastaruoju metu turėjęs nesklandumų su režimu. Tvirtinama, kad jis po kurio laiko grįžęs namo, nes jam pavykė išsitempsinti.

Tuo tarpu kitame pranešime sakoma, kad Trujillo buvęs nužudytas vieno asmens, kuris buvęs tam paruoštas Kuboje. Dar kiti pranešimai kalba apie vieną atsargos generolą, kuris buvęs asmeninis Trujillo priešininkas. Iš viso, tikslėsių žinių neįmanoma gauti, nes telefono ir telegrafo ryšiai su Ciudad Trujillo buvo nutraukti atentato naktį.

Dominikos sostinėje esą "ramu", bet atmosfera įtempta. Aukščiausias minėtas generolas Diaz turįs kalnuose apie 1000 jam ištikimų sukilėlių, kurie kiekvienu momentu gali pradėti žygį į sostinę. Varžybose dėl valdžios kylanti ir tūla civilių grupė, kurios sudėtis taip pat nėra aiški, bet galinti būti stipriai atmiešta Castro šalininkais. Tuo būdu kyla baimė, ar tuštumą neužpildys "kitas Castro".

Daug Trujillo priešų -- pabėgėlių gyvena Jungtinėse Valstybėse, ypač New Yorke. Pasklidus žiniai apie Trujillo žuvimą, dalis jų įsiveržė į Dominikos konsulatą, kur pridūrė nemažą nuostolių. Vėliau konsulas paskelbė savo atsistatydinimą.

Gegužės 27 - 28 d. Chicagoje įvykusiame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime buvo išrinkta nauja Sąjungos vadovybė. Nuotraukoje buvęs valdybos pirmininkas inž. E. Bartkus su naujai išrinktuju pirmininku Vytautu Abraičiu (dešinėje) iš New Yorko. Naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: I vicepirmininkas Antanas Senikas, II vicepirmininkas Bronius Nemickas, sekretorius Emilija Čekienė ir išd. Povilas Ališauskas. Į Tarybos prezidiumą išrinkti: J. Bachunas, E. Bartkus, Dr. St. Biežis, J. Smetona. Tarybos nariais išrinkti: C. S. Cheleden, J. Gaižutis, B. Gediminas, J. Ginkus, K. Karpius, T. Blinstrubas, J. Kasmauskas, V. Rastenis, A. Trečiokas, J. Jurkūnas, A. Rudokas. Į kontrolės komisiją išrinkti: A. Kalvaitis, J. Dačys ir K. Pocius.

Dirvos nuotrauka

TAUTINIŲ PAJĖGŲ JUNGIMAS IR STIPRINIMAS TURI BŪTI VISŲ MŪSŲ UŽDAVINIU

ALT S-gos pirmininko Vytauto Abraičio kalba Sąjungos seime Chicagoje

Kaip ir visų kitų organizacijų visuotiniai suvažiavimai taip ir šis A. L. Tautinės Sąjungos suvažiavimas padarė visą eilę organizacijos ateičiai svarbių nutarimų. Vienas iš jų yra pakeiktas organizacijos vadovybės. Nors organizacijos kryptį numato jos užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, įsakmiai numatyti jos įstatuose bet nėra paslaptis, kad kiekvienos organizacijos ateitis ir pasisekimas didele dalimi

priklauso ir nuo jos vadovybės sumanumo ir energijos.

Nuo organizacijos vadovybės sugebėjimo vadovauti, t. y., sugebėjimo konkrečiais darbais eiti prie įgyvendinimo organizacijos uždavinių ir tikslų, priklauso organizacijos ateitis, jos svoris ir populiarumas visuomenėje. Ir tik nuo organizacijos vadovybės energijos ir sugebėjimų priklauso jo įtraukimas visų organizacijos organų ir narių užsibrėžtiems darbams atlikti.

A. L. T. Sąjunga buvo laimė, kad per savo 12 metų egzistavimo laiką turėjo tokias vadovybes, kurios buvo sumanios ir energingos, ir todėl Sąjunga augo stiprėjo ir jos svoris visuomenėje. Pradėję nuo keilių skyrių, šiandien jų turime arti 20-ties, pradėję nuo kovos pripažinti mus nacionaline Amerikos lietuvių visuomenės organizacija, šiandien esame veik vienas pralenkę. Garbė už tai priklauso A. L. T. Sąjungos kūrėjams ir jos buvusioms vadovybėms.

Išeinant iš to, A. L. T. Sąjungos naująją valdybą laukia ne lengvas darbas, reikalaujantis iš jos Sąjungą ir toliau ugdyti ir stiprinti. Mūsų supratimu Sąjunga stiprina ir ugdo, ne dažni, garsūs, kartojimai mūsų kad ir gražių siekių, bet pastovūs ir konkretūs darbai, vedą į šiuos tikslus siekių įgyvendinimą. Tam bene geriausią pavyzdį davė buvusi Sąjungos vadovybė, užsibrėžusi ir sėkmingai pravedusi tautinės spaudos stiprinimo darbą. Šiandien su pagrindu tautinė srovė gali didžiulius, turėdama geriau-

siai organizuotą spaudą Amerikos lietuvių tarpe. Tolimesnis jos stiprinimas ir ugdymas ir toliau pasilieka vienu iš būsimos Sąjungos valdybos darbų. Tas stiprinimas turi būti ne vien finansinis. Tautinė spauda skelbiamos ir skiepijamos idėjos turi būti ta sėkla, kuri stiprintų dvasiškai ne tik tautininkus, bet visus lietuvius. Tautinė spauda keliamos Amerikos lietuvių negerovės turi tapti tuo akstiniu, kuris tas negeroves iš visuomenės šalintų.

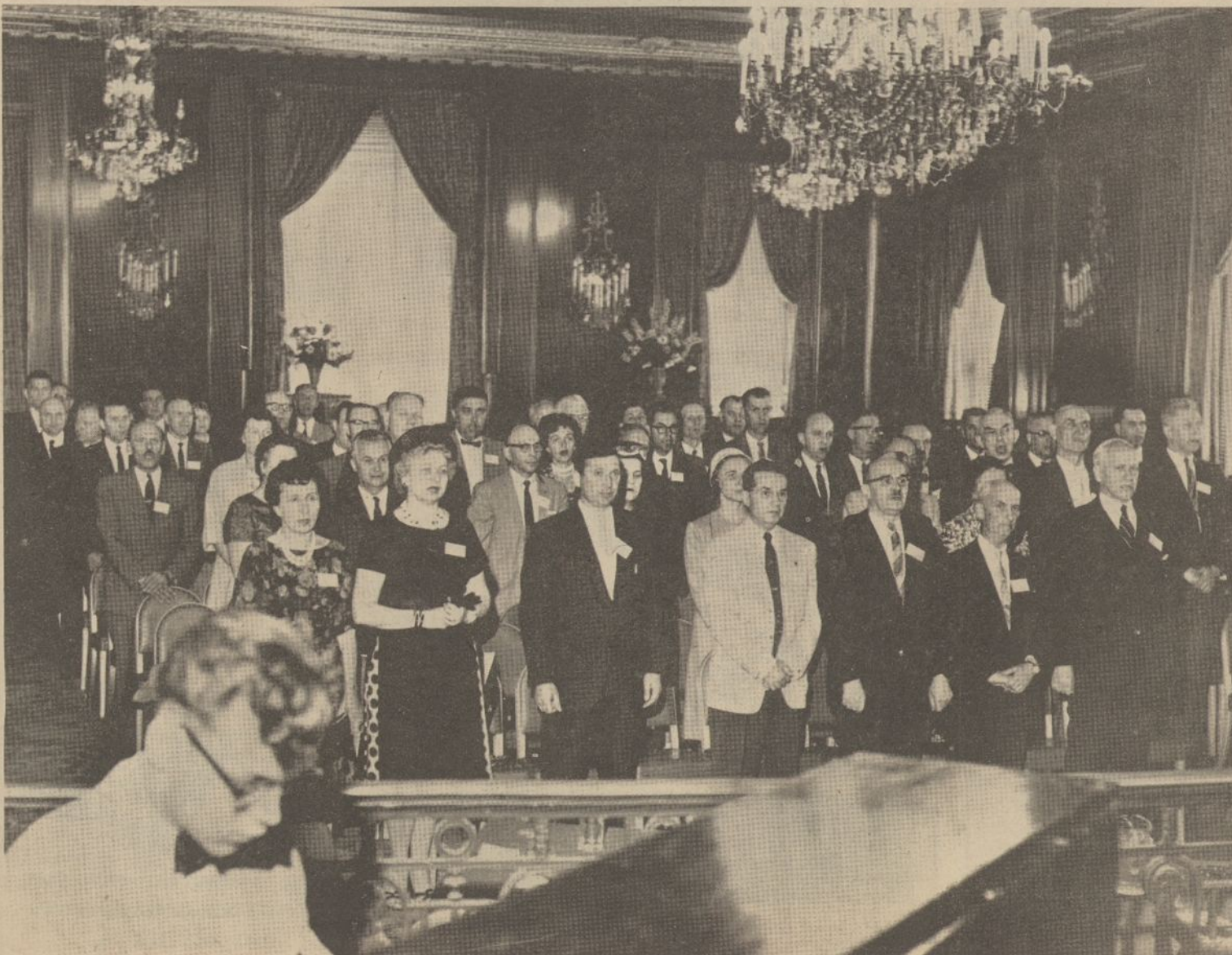
Prie spaudos ir spausdinių darbų priklauso ir galutinis realizavimas a.a. Antano Smetonos monografijos. Kaip žinote, jos paruošimas spaudai yra gerokai pastūmėtas priekiu. Šiai vadovybei teks ją išleisti ir visuomenėje išplatinti. Tai nėra mažas ir lengvas darbas. Prie jo teks ir Valdybai, ir skyriams, ir pavieniams nariams tiek darbu, tiek finansiškai prisidėti. Bet jis, mes tikime, duos gražią atestaciją Tautinei Sąjungai, kad ji nori ir moka pagerbti savo ideologijos kūrėją ir Nepriklausomos Lietuvos Simbolį -- Prezidentą Antaną Smetoną. Ji rašoma tokia forma ir stilium, kad turėtų nemažai pasitarnauti su pažindinant mūsų jaunesniąją kartą su ano meto tautininkais ir kitų pastangomis Nepriklausomybę atgauti 1918 metais, ir su Nepriklausomos Lietuvos gyvenimu. Šis darbas, reikia pripažinti, jau gerokai suvėlintas, ir jo baigimas yra būsimosios valdybos vienas iš svarbiųjų darbų.

Šiandien T. Sąjunga remiasi nariais, kurie yra vadinami senaisiais Amerikos lietuiviais, o tiksliau, mano supratimu, juos šiandien būtų visus vadinti veteranais, ir naujaisiais Amerikos lietuiviais, kurie daugiau ar mažiau yra gyvenę Nepriklausomoje Lietuvoje ir čia atsiradę

VIRŠUJE: Dalis publikos dalyvavusių Korp! Neo Lithuanian ruoštame literatūros vakare, ALT S-gos seimo metu Chicagoje.

Dirvos nuotrauka

(Nukelta 1 psl.)

ALTS-gos seimo registracijos komisijos nariai darbo metu. Nuotraukė iš kairės: A. Leimonas, R. Nemickas, E. Stankuvienė, B. Paplėnienė ir I. Rimkūnienė.

Komunistų kėsiai anglų darbininkų sąjungose

Londono uostas pergyveno vieną pikčiausių ir beprasmiškiausių streikų. Maždaug pusė uosto darbininkų, prieštaraudami savo organizacijos vadovybei, metė darbą, nes vienoje mažoje krantinėje buvo laivo iškrovimui panaudoti darbininkai, kurių jie nelaikė savais. Tai buvo reguliarūs, profesinių sąjungų vadovybės pripažinti, vienos firmos krovikai, bet nepriklausą prie nuolatinių uosto darbininkų korpo -- pakankama priežastis sustabdyti pusei pasaulinio uosto darbo, eksporto firmoms įvyti į nusiavimą ir sukelti bejėgišką pyktį maisto produktų pirkliams, kurių daržovės ir vaisiai liko pūti laivuose.

Tik karališkajai gyvulių globos draugijai pasisakė įkalbėti 30 darbininkų, kad jie iškrautų pusę milijono portugalų aštrių, kurioms grėsė mirtis, nes, kaip gyvulių globos draugija aiškino, nors tie gyvūnai esą primityviškesni už arklius arba karves, vis dėlto reikią išvengti ir jų kankinimo. Taip austrės galėjo būti išgabentos į Suffolko upės žiotis iš kur jos sulaukė tariamai nekankinančios mirties smailių gerklės.

Bet jokia gyvulių globos draugija nesirūpino publikos ir nukentėjusių firmų kankinimu. Tiesa, eilė konservatorių, parlamento narių, reikalavo, kad iškrovimui būtų panaudota kariuomenė, bet vyriausybė to vengė. Nes toks žingsnis galėjo iššaukti solidarumo streikus kituose uostuose, o uostų darbininkus vėliau galėjo pasekti ir šoferiai bei geležinkeliečiai.

Šios oficialios streikų baimės šešelyje klestėjo laukinis streikas. Buvo paprasčiausiai laukiama, kol darbininkai grįš į portą. Per tą laiką žuvo šimtai milijonų dolerių. Ir vėl, kaip per lengvabūdiškus praeito rudens streikus, kai kurios firmos galutinai atsisakė naudoti tą uostą, kuris, tiesa, teikia prieglobstį nuo vėjų ir bangų, bet ne nuo darbininkų emocinių audrų.

Uostų darbininkai yra nuo moderniosios pramonės darbininkų

jos izoliuota bendruomenė, tebeklausanti senųjų laikų kovos instinkto. Iš kitos pusės, ji nuo 1946 metų yra pavyzdinčiai apsaugota nuo pasaulinės prekybos bangavimų, nes jiems mokamas minimalinis atlyginimas ir tada, kai nėra ko krauti. Jų darbdavys -- "Dock Labour Board" -- yra įstaiga, kuri profesinėms sąjungoms gali tiek pat pasakyti, kaip ir kiti darbo vykdytojai, bet ji prarado pasitikėjimą savo profesinėms sąjungomis, kurios vis labiau pasiduoda klaidingoms neoficialių vadų ir komitetų parolėms. Trockistai ir komunistai uosto darbininkų tarpe visada rasdavo patogią dirvą savo destruktivei agitacijai. Nuo 1947 metų įvyko per 20 didesnių "laukinių", t. y. profesinių sąjungų vadovybės neautorizuotų streikų Londono uostuose, kitaip tariant, po du streikus per metus!

Nors daugelis stebėtojų yra linkę čia pasikartojančius streikus žiūrėti, kaip į tam tikros rūšies neišvengiamą, periodiškai pasikartojančią lokalinę epidemiją, ir neieškoti gilesnių poli-

tinių užkulisų, bet nesama sutapimo, kad visų šių destruktivių manevrų priekyje visada stovėjo komunistai, kaip pvz., neoficialusis streikų vadas Jack Dash.

Didžiojoje įmonėse komunistai įsiskverbia į tų įmonių administracijos komitetus, kurie savo padėtimi prilygsta profesinėms sąjungoms. Fordo fabrikuose Dagenhame, kur dabar 300 elektrikų savo streiku grasina sukiudyti kitų 30,000 darbininkų darbą, toks komitetas, parduodamas loterijos bilietus, susidarė apie 20,000 dolerių kapitalą, ir dabar, komunisto vadovaujamas, nuolat ardo darbinumą. Kitas toks panašus komitetas, nuolat sukurstydamas streikus, veikia Londono aerodromo dirbtuvėse.

Bet kur gali, komunistai bando įsiveržti ir į vadovaujančias profesinių sąjungų pozicijas. Dageilio jų narių tingėjimas balsuoti suteikia progą energingai komunistinei mažumai užimti svarbiąsias pozicijas. O jei jie kartą

Sovietijoje jau eilę mėnesių vyksta valymai. Keletą tūkstančių partijos valdininkų Chruščiovas išvaikė, dalis jų atsidūrė kalėjimuose. Apie jų nuteisimą nieko nerandama sovietiniuose laikraščiuose, bet iš kalbinių -- kenkimas valstybei, apgaulė ir statistikų klastojimas -- aiškėja, kad jie dingio metams, jeigu daliai jų nebus net paskirta mirties bausmė.

Idomu, kad dabar nušalinantieji valdininkai buvo arba savo postus gavę arba tiems postams paruošti Stalino laikais. Dabar Chruščiovas nuo jų atsipalaiduoja. Jis gali nepatenkintiems gyventojams parodyti kaltininkus ir tuo pačiu metu jų vieton paskirti savo ištikimuosius, kurie jam turės būti dėkingi už pelningus postus. Naujieji valymai

jau ten įsitaiso, tai sunku juos iš ten išstumti.

Eilę metų komunistai valdo elektrikų profesinę sąjungą. Suprantama, kodėl komunistai siekė užvaldyti šį valstybės pramonės nervų centrą. Paprastai rinkimuose balsuojant tik 10 ar 15% narių, komunistams suteikus visus savo šalininkus, nebuvo sunku užimti visus vadovaujančius organizacijos postus. Šiandien jau beveik visa jos vadovybė, įskaitant pirmininką ir generalinį sekretorių, yra komunistinė. Elektrikai dabar yra ir agresyviausia profesinė sąjunga.

Komunizmo prieštai jau kelis kartus bandė suteikti savo šalininkus, kad atgautų organizacijos vadovybę. Bet paskutinis didysis puolimas per 1959 metų rinkimus nepasisekė. Komunistas Haxell laimėjo prieš darbiečių šalininką Byrnes. Tačiau pastarasis nepasidavė. Jis prikiša komunistinei vadovybei, kad ji suklautojusi rinkimų rezultatus.

Profesinių sąjungų tarybos reikalavimas, kad elektrikų profesinė sąjunga praveistų tyrimus, buvo atmestas. Viešai mesti kaltinimai, kurie normaliai turėtų iššaukti garbės įžeidimą ir teisminį kivirčą, buvo komunistų nuryti tyloomis. Ar jie bijojo objektyvaus anglų teismo žvilgsnio?

Dabar Byrne kartu su Frank Chapple, kuris anksčiau yra buvęs komunistas ir elektrikų profesinės sąjungos pareigūnas, o vėliau išstojęs iš partijos, įteikė teismui kaltinimą prieš 16 profesinės sąjungos vadovaujančių pareigūnų. Kaltinimas, lydimas reikalavimo priteisti nuostolius, nurodo sąmoningus rinkimų rezultatų klastojimus. Kaltintojai reikalauja, kad arba laimėjusiu būtų pripažintas Byrne, arba būtų paskelbti nauji rinkimai. Bus daugiau)

Chruščiovas valo partiją

stiprina Chruščiovo asmeninę galią, lygiai kaip Stalino valymai prisidėjo prie jo neribotos galios sukūrimo. Praktika nepasikeitė, tik metodai skirtingi. Bet pagaliau juk vistiek, ar diktatorius valdžią išlaiko parodinėmis bylomis ir masinėmis žudynėmis, ar tik ištrėnimais.

Sovietų žemės ūkio katastrofa suteikė Chruščiovui puikią progą to pasiekti. Jis apkeliovo didelę Sovietijos dalį, vietoje bausdamas valdininkus. Viešose kalbose jis kaltino juos, gyventojams save pavaizduodamas gelbėtoju ir didvyriu. Atsimenant, kad vietiniai valdininkai gyventojų yra nekenčiami, nes jie visur elgiasi kaip neriboti karaliukai, Chruščiovas už tai susilaukė gyventojų pritarimo ir simpatijų.

Sovietijoje šiandien yra apie 500,000 partijos valdininkų. Jie sudaro režimo nugarkaulį. Maždaug devynis milijonus narių prikaičiuoja Sovietijos komunistų partija. Tai mažiau negu 4% visų gyventojų. Jei valdininkų aparatas nebus akiai klusnus centrinei partijos vadovybei, gali kilti didelių komplikacijų. Atrodo, kad jau būta įvairių sunkumų, nes priešingu atveju tie valymai nebūtų buvę tokio plataus masto.

Pačioje Rusijoje iš 49 rajoninių partijos sekretorių ligšiol nušalinta 15. Lietuvoje nušalintas ministerio pirmininko pavaduotojas, Estijoje -- valstybės plano komisijos pirmininkas. Kazakstane buvo išvytas vyriausybės šefas Tadžibajevs, ir kartu su juo keli ministrai. Turkmėnijoje valymo aukomis tapo trys ministrai, Ukrainoje dingio ilgametis vyriausybės šefas Kalčenko kartu su savo pavaduotoju. Bet dar ten pakeisti devyni partijos sekretoriai. Gruzijoje, Stalino gimtinėje,

buvo pakeistas žemės ūkio ministeris. Armenijoje -- visos partijos viršūnės. Tadžikijoje Chruščiovas ypač smarkiai pasireiškė. Ten buvo areštuotas partijos šefas Uldžabajevs, jo pavaduotojas Obnosovas ir vyriausybės šefas. Kalitinimuose jiems prikišamas kenkimas valstybei ir apgaulė.

Per valymus buvo iš viso išvysta 40 rajoninių sekretorių. Beveik kasdien sovietinė spauda tebepranešinėja apie tolesnius pakeitimus. Rajoniniai sekretoriai yra ypač reikšmingi centrinei vadovybei, nes jie įeina į centrinį komitetą. Būtent, iš 122 šio organo narių 80 yra rajoninių partijos sekretorių. Jei Chruščiovas šią grupę galės galutinai pakeisti savo ištikimaisiais, jam bus lengva vykdyti savo planus.

Dabartiniai valymai Sovietijoje iškelia ir jaunųjų valdininkų kilimo aspektą. Ligšiol trukdavo gana ilgai, kol jaunesnis, dažnu atveju ir gabesnis vyras, galėtų gauti aukštesnį postą, nes tuos postus tebelaikė vis tie patys "nepakeičiamieji". Dabar Chruščiovas regimai siekia visus svarbiuosius postus aprūpinti jaunesniais valdininkais.

Tuo būdu jis sukuria konkurenciją senajai partijos hierarchijai, kurios nariai išvaizdavo, kad jiems niekas negali atstikti, nepaisant ar jie tiko užimamai vietai ar netiko. Dabar, kiekvienas jaunas valdininkas, Chruščiovo paskirtas, jaučia dėkingumą ir priklausomybę, nes, rungdamasis su senąja gvardija, turi akiai sekti visus žūklus, kuriuos paskelbia Kremliaus šefas. Ir tai sustiprina Chruščiovo, kaip diktatoriaus, jėgą.

(tp)

DOLERIAI IR CENTAI

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Ponia Jacqueline Kennedy ir prezidentas madų ugnyje

Jei eidami didmiesčio gatvėmis kada krautuvės lange pamatysite stovinčią prezidento Kennedy žmoną -- nenustebkite. Dažų ir plastikos Jacqueline Kennedy manekenas jau matomas daugelio krautuvinių languose visoje Amerikoje. O kai kur ji net stovi gretimai manekeno su neabejotina John F. Kennedy galva...

Jau prezidento inauguracijos metu, viename Naujosios Anglijos klube, prezidento Kennedy ir jo žmonos manekenas buvo pasodinti pačioje garbingiausioje vietoje...

Manekenių gamintojų nuomone, patriotinių švenčių metu, išsta-

tyti prezidento ar kitų garsesnių asmenų manekenas nereikia blogo skonio. Bet tų pačių manekenių naudojimas naujaisiu rūbų ar jų stilių reklamai, kartais jau ir jiems sukelia rimtą abejingumą.

Niekas neatsimena, kada prezidentas ir jo žmona buvo "pagaminti" iš dažų ir plastikos ir krautuvėms paroduoti už \$150. Bet taip pat reikia neužmiršti, kad jau praėjo neapsakomai ilgas laikas, kada prezidento žmona buvo aukšta, nešiojo 10 numerio rūbus ir turėjo naujausius mados tinkamą figūrą. Dėl to priežasčių šiandien krautuvės pilnos Jackie Kennedy skrybėlių, grožio salonių reklamuoja Jackie Kennedy žukuo seną. Ir visur ryškiai matosi naujoji Jackie Kennedy išvaizda.

Manekenių bendrovės prezidentas, kuri gamina šiuos prez. Kennedy ir jo žmonos manekenus, taip atsako savo dažniems kritikams: "Šie manekenių yra gero skonio reikalas. Tai visai nesiskiria nuo kiekvieno laikraščio skelbimo, kur kiekviena mergina turi prezidento žmonos išvaizdą, Jacqueline Kennedy šiandien yra didžiausias vardas naujausiose mados".

Kitos manekenių bendrovės pirmininkas praneša, kad jo bendrovė atsisakė gaminti prez. Kennedy ir jo žmonos manekenus. Jis sako: "Mūsų nuomone, visa tai yra labai blogo skonio".

Kada Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas supasi sėdimoji kėdė, supasi visa valstybė...

(Nukelta į 7 psl.)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

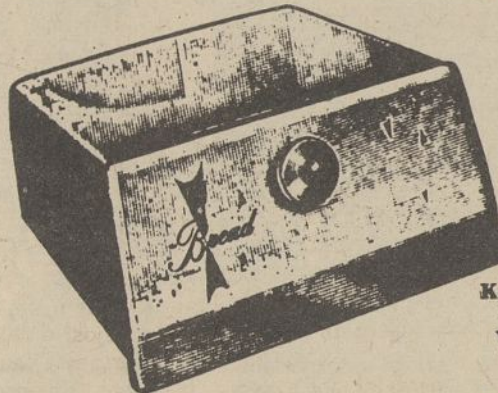
- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

dovanos ★
taupytojams ★

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU GEGUŽĖS IR
BIRŽELIO MĖN. DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

5 1/4%

mokamo už
ligalikes
taupymus!

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 5 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vadovas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. /BI 2-1397, TO 3-8131

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis • Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Gerai planai ir darbo vaisiai

Ilgokai Dirvoje garsintas Tautinės Sąjungos seimas jau praėityje. O taip pat ir Vilties Draugijos susirinkimas. Jie įvyko Chicagoje, gegužės 27-28 dienomis.

Tautinės Sąjungos seimas, oficialių atstovų skaičiumi, nebuvo gausūs. Bet tai suprantama, nes nugalėti tokius didelius atstumus reikia ir laiko ir nemažai lėšų. Bet abu, nuo Chicagos labiausiai nutolę skyriai — Los Angeles ir Bostonas, buvo atstovaujami.

Iš Los Angeles buvo atvykęs Tautinių namų fondo pirmininkas V. Aleksandriūnas. Ir jis atsivežė gerų žinių, kurios netrukus pradžiugins ne tik Los Angeles, bet ir kitų kolonijų veikėjus, kad savus namus, prie didelių pastangų, galima įsigyti. O iš Bostono buvo atvykęs skyriaus pirmininkas inž. J. Dačys ir aktyvus veikėjas Ignas Vilėniškis.

Kai mini tuos Tautinės Sąjungos skyrius — Los Angeles ir Bostoną, prisimėni, kad koku tai sutapimu, skyriai prie skirtingų vandenynų, pirmiausia susirūpino savais namais. Žinoma, į jų tarpą rimtai atsistojo ir Vilties Draugija, su savo namais Clevelande, teikiančiais Dirvos redakcijai ir spaustuvei reikalingas patalpas.

Iš toliau atvykusieji kiek stebėjosi, kad pačių chicališkų tikrai galėjo daugiau dalyvauti. Juk prie 40 oficialių atstovų, Chicagoje duoti tik apie 100 svečių, nedidelis pajudėjimas. Gerai dar, kad kiek daugiau chicališkų atsilankė į rengtą banketą.

Tautinės Sąjungos seimą, gražia kalba, pradėjo Chicagos skyriaus pirmininkas A. Janukaitis. Lietuvos ir Amerikos himnus giedojo solistė M. Kriškauskienė, o maldą atkalbėjo tėvas J. Vaišnys.

Po mirusiųjų pagerbimo seimo reikalai buvo perduoti Sąjungos pirmininkui E. Bartkui. Jam vadovaujant buvo padaryti du pranešimai ir pravesti sveikinimai. Apie tautinę idėją lietuvių visuomenėje kalbėjo J. Jurkūnas, o L. N. Talkos pasisakymą atliko jos pirm. V. Rastenis. Čia pat Lietuvos atstovas Washington — J. Kajeckas pasakė ilgesnį sveikinimą. (Jį atspausime kitame Dirvos numeryje). Sveikinimus perdavė ir Lietuvos konsulas Chicagoje — Dr. P. Daužvėdis. O raštu sveikinimų buvo didelis glėbys, pradedant Lietuvos diplomatijos šefu S. Lozoraičiu ir baigiant Tautinės Sąjungos nariais, negalėjusiais į seimą atvykti.

Sveikinimus palydėjęs plojimais prasidėjo seimo darbų posėdžiai, vadovaujant J. Dačiui, V. Aleksandriūnui, K. Pociui, K. Karpiui ir Dr. S. Biežiui, o sekretoriatą tvarkant S. Gečiui, E. Vilutienai, V. Valeikienei ir P. Petrušaičiui.

Kaip ir visad, tokiuose seimuose daugiau dėmesio kreipiama į praėjusių metų veiklos apžvalgą — kas gero ir naudingo padaryta, ir į naujos vadovybės išrinkimą.

Praėję dveji metai dideliais darbais nebuvo gausūs. Daugiausia tenkintasi skyrių veiklos gyvinimu. Vienur ji buvo verta pagyrimo ir pavyzdžiu laikytina, o kitur verta ir priminimo, kad ateity reikės daugiau dirbti. Tautinės Sąjungos ir Tautinio Sąjūdžio veiklos barų išsprendimas ir Antano Smetonos monografijos leidimo įstatymas į tikras darbo vėžes — buvusios valdybos nuopelnai.

Iš chicališkų nuotaių paaiškėjus, kad į būsimą valdybą jie pretenduoti neturi, pirmininku buvo išrinktas Vytautas Abraitis iš New Yorko. Jis pasiūlė iš New Yorko ir kitus valdybos kandidatus: E. Čekienę, P. Ališauską, B. Nemicką ir A. Seniką. Jie į valdybą ir buvo išrinkti.

Naujos valdybos išrinkimu Tautinės Sąjungos centras iš Chicagos, kur buvo visą laiką nuo Tautinės Sąjungos įsteigimo, dabar perkeliamas į New Yorką. Tuo pačiu ateina nauji veikėjai vadovauti ir naujais planais tautinės srovės darbą judinti.

Linkėtina, kad tokie darbai būtų gausūs. Gausūs, nes tautinė srovė jėgų turi, jas negalima nuošaly palikti, o tik į naujus ir naujus darbo planus įkinkyti. Reikia visomis jėgomis siekti, kad iš to darbo būtų ir tautinei srovei garbė ir visiems lietuviams nauda. Tik taip užsimojus ir dirbant, bus daug laimėta, o po dviejų metų darbo ir pasidžiaugta.

B. G.

GARSENYBIŲ IEŠKOTOJAMS

Nors "garsenybių" ieškojimą neskaitau labai svarbiu ar rimtu darbu lietuvių, tačiau, jeigu jau kas tą ieškojimą mėgsta, tai vis dėlto gal reikėtų jį rimčiau atlikti.

Savo laiku buvo skelbiama, kad prieauglio tarpe išgarsėjęs dainininkas Alvis Presley yra lietuvių kilmės. Vėliau tik juokiasi, kad viskas iš pirmo išlaista.

Dabar, neseniai pasirodžius filmui "Butterfield 8", kurioje vaidina Laurence Harvey, vėl buvo paskelbta, jog ši "garsenybė" yra lietuvių kilmės. Didesniam mūsų tikrinimui, net pvardė jo buvo nurodyta "Laurynas Skinkis".

Ieškant, gal ir nemažai at rastumėm tokių garsenybių, gimusių Lietuvoje. Bet, jeigu mes, lietuviai, buvome labai nepatenkinti, kada Amerikos spaudoje Lietuvoje gimusių žydų tautybės šnipą Sobelį pavadino lietuviu, tai kodėl turėtumėm savintis Laurence Harvey, kaip lietuvi, kuris, nors gimęs Lietuvoje, bet taip pat yra žydų kilmės, išaugęs Pietų Afrikoje ir pakeitęs savo pavardę iš Larushka Mishba Skinkne į Laurence Harvey. Neatrodė, kad jis ką nors bendro turėtų su lietuvių kilme ar jaus-

Dail. Antano Vaikšnoro paveikslas "Praeities laikų durys", kuris buvo išstatytas Clevelande Gegužės parodoje, parduotas už 500 dolerių.

Leonardas Šimutis 50 metų visuomeninėje veikloje

JUOZAS J. BACHUNAS

Yra didelis skirtumas, kada vieniems ruošiami 50 metų amžiaus minėjimai, o kitiems 50 metų visuomeninės, kultūrinės ar tautinės veiklos. Pirmuoju atveju daugeliui tokios sukaktuvės savaime ateina, nes taip jau Viešpaties duota, ir čia žmogaus "nuopelnas" yra tik tas, kad jis tiek metų sveikas išgyveno. Antroju atveju — visai kas kita. Čia žmogus parodė savo valią, pasiryžimą ir pasiaukojimą, kad jis ne tik 50 metų išgyveno, bet per tą laiką dirbo ir ką nors pažymėjo atliko.

Man atrodo, kad 50 metų visuomeninės tautinės ir kultūrinės veiklos sukaktuvės atskiram asmeniui jau yra didelis, pažymėtinas ir nelabai dažnas įvykis. Ir dar kažin, ar Amerikos lietuvių gyvenime tokie įvykiai labiau padažnės ateityje, o gal tik praretės.

Leonardas Šimutis yra vienas iš nedaugelio tų veteranų, kuris neužilgo baigs septintąjį savo

tųsi lietuvių (Žiūrėk 5 - 21 - 61 "Los Angeles Examiner - American Weekly").

Jonė Peterienė,
Los Angeles

RAŠINĖJA LYG IPAREIGOTAS

Laisvoji Lietuva kovo mėn. atspausdino gana būdingą straipsnėlį apie dviejų brolių veiklą. Reikia sveikinti straipsnio autorį, kad jis laikui išskėlė vieno politinio perbėglio Pijaus Vario slaptą veiklą.

Naujienose karts nuo karto pasirodo tas Pijus Varis su negiamais pasisakymais prieš tautinę spaudą, tautinės minties žmones ir t.t. Tai būtų niekis. Gal, kaip straipsnio autorius rašo, anais laikais tam prisiplakėliui Pijui Variui viena kita sriubos lekštelė buvo paduota kūdesnė ar nepilnesnė. Gal matė skriaudą ir nedrįso tada pasakyti. Jis, dėjęsi dideliu veikėjum: Dr. Basanavičiaus mokytojų Sąjungoje, Palangos varšvietėje ir kitur. Bet Laisvoje Lietuvoje rašoma, kad tas Pijus Varis su nihilistinio pobūdžio stripsniais nuėjo žymiai toliau. Pradėjo užgaulioti jaunimą, menininkus.

Nors Pijus Varis kilometrų skaičiumi nuo savo gimtojo krašto gana tolokai nuridėjo, bet raštais ir mintimis pasiliko toks pat, kaip jo broliukas ir visi kiti dabartiniai Lietuvos "dikvyriai".

A. K.
III, Cicero

amžiaus kryžkelį, jau 50 savo gyvenimo metų paskyręs ir atidavęs lietuvių visuomenės tau-

Kaip žinoma, Leonardas Šimutis per penkis dešimtmečius reiškėsi lietuviškų katalikiškų draugijų, organizacijų ir spaudos darbe. Į pirmąsias eiles jis įškilo jau pirmojo pasaulinio karo

Leonardas Šimutis, Draugo vyriausias redaktorius ir ALT pirmininkas, neseniai atšventęs 50 metų visuomeninės veiklos sukaktį, kalbasi su mūsų bendradarbiu V. Adamkavičium.

V. Noreikos nuotrauka

tinei ir krikščioniškai tarnybai. Ir tik su trumpais laikotarpiais tėvynėje Lietuvoje, o daugiausia savo pasirinktoje antrojoje tėvynėje — Amerikoje.

Būdamas mūsų jubilato beveik bendraamžis ir šioje šalyje išgyvenęs 65 metus, daug stebėjau ir mačiau. Ne viena narsi ir gabi žvaigždė čia sužibėdavo lietuviško gyvenimo akiratyje. Bet daugelis jų greit ir prapuldavo. Leonardas Šimutis yra vienas iš tų, kuris neprapuolė per daugelį ir daugelį metų. Jis pasiaukojė tokiam darbui ir gyvenimo būdai, kuris mūsų sąlygomis tikrai neteikia jokio materialinio atlyginimo ir pelno, o taip pat nėra švelnus ir malonus moraliai, nes atneša daug nervų gadinimo ir visokių priekaištų. Visuomenės veikėjas, jeigu sulaukia dėkingumo iš savųjų bendraminčių tarpo, tai dažnai dar daugiau priekaištų, kritikos ir smerkimų iš kitaip manančių. Reikia didelio pasiaukojimo ir dvasios stiprybės, kad žmogus tiek metų galėtų pastoviai eiti savo pasirinktu keliu.

metu. Vėliau trumpam laikui išvyko tėvynėn ir buvo išrinktas Lietuvos seimo nariu. Taigi siekė tiesiogiai prisidėti prie Lietuvos valstybės kūrybos.

Netrukus, grįžęs Amerikon, vėl stojo į katalikiškos spaudos darbą ir išbuvo Draugo vyriausio redaktoriu virš 30 metų. 20 metų be pertraukos išbuvo Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku. Jei Draugas yra vienos

Geriausieji sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

srovės laikraštis, tai ALT yra jungtinis visų Amerikos patriotų lietuvių organas. Ir jau vien šie du faktai daug pasako.

Spaudoje man nekartą teko pažymėti tokio pasiaukojimo ar pasižventimo gražiasias puses, nors nenutylėdavau, kad kartais čia atsiranda ir pavojų, kai tie patys asmenys kuriose nors visuomeninėse pareigose per ilgai užsisėdi, atsiranda rutina, neįtraukiamos vis naujos, priaugančios jėgos. Taip pat nepasitais, kad ir ALT-o veikloje kartais lyg pasigendame jos pirmininko vadovaujančios rankos, kas derėtų pagal priklausomybę, o matome, kad ALT-o vardu kalba — komanduoja žmonės, kurie vietai nebuvo nei rinkti, nei susitarimu paskirti.

Sveikindamas ir nuoširdžiai įvertindamas Leonardo Šimutis didelius ir ilgamečius darbus Amerikos lietuvių tautinės gyvybės išlaikymo srityje, gerėdamašis jo pasiaukojimu lietuvių tautos amžiniams laisvės ir išlaisvinimo siekimams, noriu ta proga jam palinkėti geriausios sveikatos ir vis šviesios nuotikos.

LIŪDNIEJI BIRŽELIO ĮVYKIAI

Amerikos Lietuvių Taryba, artinantis liūdnesiems birželio įvykiams, išleido atsišaukimą, kuriame sako:

Kasmet mums, laisvėję gyvenantiems lietuviams, tenka minėti liūdnuosius birželio įvykius. Siemet jų minėjimas turi ypatingos reikšmės.

Birželio 15 d. sukanka lygiai 21 metai, kaip Sovietų Sąjungos ginkluotos jėgos įsiveržė į Lietuvą, ją okupavo ir paverė. Prievarta ir terorų užkarta Lietuvai komunistų diktatūra pagrobė visų žmonių turtus — pramonę, namus ir laukus.

Negana to. Metams praėjus po Sovietų įsiveržimo, 1941 m. birželio 13-14 dd. Maskvos agentai ėmė grobti Lietuvos gyventojus ir juos tūkstančiais gabenti prekiniais traukiniais į Sibirą ir kitas žiaurios klimato vietas, į kalėjimus bei priverčiamas darbo stovyklas. Siemet sukanka lygiai 20 metų nuo pradėto okupantų vykdyti lietuvių tautos naikimo.

Tie žiaurūs užpuolikai ir lietuvių tautos žudytojai šiandieną kelia "kolonializmo" klausimą, apsimesdami pavergtųjų tautų užtarėjais ir smerkdami vakarietišką valstybių politiką Azijoje ir Afrikoje.

Šiandieną senosios vakarietiškų valstybių kolonijos yra baigiamos likviduoti ir kuriasi naujos nepriklausomos valstybės, gi tuo tarpu Sovietų Rusijos valdovai, užsidėję "tautų laisvintojų" kaukę, vykdo nuožmiausios rūsios kolonializmą pačiame Europos viduryje.

LIETUVA, LATVIJA ir ESTIJA virto pirmomis sovietų kolonializmo aukomis. Pavergta taip pat visa eilė kitų vidurio Europos valstybių ir laikomos sovietų replės, vadinamos satelitais.

Šį faktą iškelti tebūnie vyriausias birželio įvykių minėjimo tikslas.

ALT S-gos Chicagos skyriaus pirmininkas A. Janukaitis atidaro seimo posėdį. Dešinėje sėdi Tėv. Vaišnys, skaitęs seime maldą. Dirvos nuotrauka

TAUTINIŲ PAJĖGŲ JUNGIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

tik dėka Lietuvos okupacijos. Šių kategorijų lietuviams Sąjungą praturtinti ne kažin kiek jau galima, nes jų eilės, tiek vieny, tiek kitų stipriai retėja. Bet yra ir kita kategorija Amerikos lietuvių, kurių eilėmis Tautinė Sąjunga galėtų ir turėtų būti stipriai praturtinta, tai yra tų naujųjų ateivių augančia karta. Jų tarpe T. Sąjunga turi įsi-stiprinti, nes be jų T. Sąjunga kaip ir kitos mūsų lietuvių organizacijos, su kiekviena diena tampa tik uždarais klubais, ir tik iki nesunkiai įmatomos ateities. Šioje plotmėje naujoji Sąjungos Valdyba turi ieškoti kelių ir būdų, ir tai labai konkrečiu ir tikriausiai ne žodiniu Tautinei Sąjungai praturtinti. Tai nėra lengvas darbas, reikalaujantis lankstumo ir griežto apsisprendimo.

Mes žinome, kad jėgalvojimas ir psichologija dėl skirtingų brendimo sąlygų yra kiek tikslia nei mūsų. Bet nuo jų priklausoma ateitis, todėl nemanau, kad būtų prasižengta nei su mūsų ideologiniais principais, nei Sąjungos tikslais bei uždaviniais, jei net ir Sąjungos veidui tektų prisiderinti prie jų galvojimo ir skonių. Žinoma, jei tik jie reflektuoja lietuvių tautines aspiracijas, kaip labai teisingai vakar p. Jonas Jurekūnas išreiškė apie tautinę idėją lietuvių visuomenėje: Tautinės idėjos gili meilė tautai ne tik neprieštarauja, bet reikalauja, prisitaikymo vien laiko ir vietos sąlygų, jei norima tautai ištiesu pasitarnauti. Taigi mano supratimu, geriau turėti kad ir

todėl, kad jis turi likti ir virsti simboliu tautinio idealo Amerikos lietuvių jauniesiems kartai, kuri to Lietuvos laikotarpio neturėjo progos matyti. Niekam negali daryti daug senso tvirtinimas, kad mes siekiame Nepriklausomos Lietuvos, bet tuo pačiu metu žiauriausiai juodiname tą laikotarpį ir net tiesiog norime iš Lietuvos istorijos išbraukti apie tris ketvirčius tos Nepriklausomybės.

Kaip mano kolega Antanas Senikas skaitydamas apie ateities veiklos gaires yra išsireiškęs, būsimos valdybos dėmesys turės būti dar kartą atkreiptas ir į tai, kad būtų rastos modus vivendi ir su tais žmonėmis, kurie savo pažiūromis yra arba labai panašūs į mus arba net tokie patys kaip mes, bet neranda galimų jungtis po bendru A. L. Tautinės Sąjungos stogu dėl kurių nors praeities įvykių, nieko bendro neturinčių nei su A. L. Tautine Sąjunga nei su dabartine padėtimi. Tai skauda ir nemalonai padėtis tikriausiai paremta nesusipratimu, nes nei Tautinės Sąjungos siekliai, nei darbai nėra tuo paremti.

Tautinių pajėgų jungimas ir stiprinimas A. L. Tautinės Sąjungos rėmuose turi virsti visų mūsų uždaviniu, ne vien valdybos. Sąjungos siekliai ir organizacinė forma leidžia tai įgyvendinti. Kitu atveju mūsų laukia likimas visos išeivijos -- skilimas ir skaldymas iki tokio laipsnio, kad brolis su broliu negali susikalbėti jau vien dėlto, kad jų plaukų spalva ir storumas yra nevienodi. Ar ne geriau būtų ieškoti bendrųjų bruožų panašumo, o ne bandyti savo siekiuose būti tik fanatikais, reikalaujančiais, kad plaukas į plauką atitiktų, kad mūsų pažiūros visais klausimais, nežiūrint jų svarbos, būtų vienodosi sukurptos?

Dabar, dar išugdyti Tautinę Sąjungą į pavyzdinę išeivijos organizaciją, miela ir malonia kiekvienam Amerikos Lietuviai tautininkui -- to naujoji Valdyba pirmoje vietoje sieks.

Už Jūsų suteiktą progą ir išreikštą pasitikėjimą siekti šių tikslų savo ir naujosios valdybos vardu Jums nuoširdžiai dėkoju, bet kartu drįstu priminti, kad be Jūsų visų paramos ir aktyvaus prisidėjimo, visi valdybos norai liks tik skambiais žodžiais.

CHICAGO

K. Donelaičio liuanistikos mokyklos dalyvaujant apie pusantro šimto mokinių, sporto ir dainų šventė įvyks birželio 1 d. 1 val. p. p. Tėvų Marijonų Seminarijos aikštėje, Clarendon Hills, Ill.

Mokslo metų užbaigimas bus birželio 10 d. su trumpa menine dalimi ir parodėle, kurioje bus išdėstytas rinkinys visų laikraščių, žurnalų, leidžiamų tremtinių lietuvių, esančių visuose laisvojo pasaulio kraštuose. Parodėlė puošia įvairiais tautiniais motyvais, drožiniais, raštais, juostomis, gintaru ir visa kita, kas primintų mūsų tautos kultūrinę gyvybę ir jos kovą už laisvę.

M. P-nė

ALT S-gos seimo atidarymo prezidiumas. Nuotraukoje iš kairės: B. Paplėnienė, dr. A. Rudokas, inž. J. Jurekūnas, A. Janukaitis, Tėv. Vaišnys, inž. E. Bartkus ir T. Blinstrubas. Dirvos nuotrauka

ALT S-gos seimo, įvykusio Chicagoje gegužės 27 - 28 d. darbo sekretoriatas. Nuotraukoje iš kairės: P. Petrušaitis, E. Vilutienė, S. Gečas ir E. Valeikienė. Dirvos nuotrauka

'ATSIRADO' PABALTIEČIŲ IR RUSIJOJE...

Sovietų 1959, 1.15 gyventojų surašymo duomenys skelbiami tik dalimis; visus davinius paskelbti turbūt nenumatyta, bet kai kada pat "gyvenimas verčia" tai daryti.

Pernai, gegužės mėn., paskelbta gyventojų surašymo daviniai tautybėmis ir gyvenamomis vietovėmis. Išnagrinėjus tą oficialų pranešimą paaiškėjo įdomi tautybinė gradacija, savotiškas tautybių vertinimas iš valdžios pusės. Jame atsispindi ne koks "socialistinis", bet grynai didrusiškai fašistinis mentalitetas.

Tik didrusiai suskaičiuoti iki vieno. Skaičių suma, pagal gyvenamąsias vietas, iki vieno atitinka atskirai paduotą bendrąjį didrusių skaičių. Ukrainiečiai bei gūdai suskaičiuoti jau tik iki tūkstančio tikslumo. Mat, jie jau ne tiek "vertingi" už naujuosius "iubermenšus". Pabaltiečių atžvilgiu skirtumas tarp jų bendrinio skaičiaus ir vietovės nurodytos sumos jau siekia dešimtis tūkstančių. Ovokiečiai tiek neįdomūs, kad ir dėl šimto tūkstančių neverta smulkintis.

Štai 1959, V. daviniai apie pabaltiečius:

LIETUVIAI:
Bendras skaičius: ...2,326,000
Lietuvoje2,151,000
Latvijoje32,000
Nenurodyta kur143,000

LATVIAI:
Bendras skaičius1,400,000
Latvijoje1,298,000
Nenurodyta kur 102,000

ESTAI:
Bendras skaičius989,000
Estijoje803,000
Nenurodyta kur96,000

Ne paslaptis, kad gyventojų tautybių statistika okupuotame Pabaltijy sukėlė didžiulį susirūpinimą: kur dingę žmonės; kur 20 metų prieauglis?

Sovietų propaganda iš kailio neriasi tvirtindama, kad "hitlerininkai išžudė daugiau žmonių negu pradžioje galvota" (ir sovietų tyrimo komisijų dokumentaliai įrodo 1944-45 m.). Okupantas įscentuoja paradines bylas "buržuaziniams banditams", reiskia -- estų, latvių ir lietuvių tautos turbūt sumažėjo dėl "savižudybės"...

Žinoma, iš buliaus pieno neišgausi ir sovietų fašistai negi prisipažins išvežę ir išžudę dešimtis tūkstančių žmonių. (Jeruzalėje teisiamas žydų korikas Eichmanas juk irgi nevedė tikslų statistikos apie nužudytas aukas.)

Grįžtant prie statistikos daviniių, ypač didelį nustebimą kėlė faktas, kad Rusijos Federacijoje nenurodyta pabaltiečių. Tuo tarpu žinoma, kad dešimtimis tūkstančių Rusijos lietuvių tenai gyvena, greta latvių bei estų. Taip pat žinoma, kad dešimtimis tūkstančių tenai "Idarbinta", išvyko "savanoriais" ar studijuoją. Nekalbant jau apie išvežtuosius. Gal ši "nepatogi" aplinkybė ir privertė RSFSR valdovus staiga "atrasti" Rusijoje pabaltiečių. Jų skaičius pirmą kartą nurodytas 1960 m. RSFSR statistikos metraštyje, kuris dabar pasiekė vakarus. Duodami tokie skaičiai (skliausteliuose nuo-

šimtis žmonių, kurie savo tautinė kalba tebeskaito gimtąją kalbą):

Lietuvių109,000 (83,8)
Latvių75,000 (59,2)
Estų79,000 (57,2)

Šie skaičiai įdomūs ir verti smulkesnio nagrinėjimo

1) Priskaičius minėtus davinius prie 1960, V. mėn. daviniių, dar lieka "nežinia kur" gyvenančių pabaltiečių: lietuvių --34,000; latvių --27,000; estų --17,000. Tai greičiausia žmonės išsimėtę po kitas "brolisčas respublikas" mažesniomis grupėmis. Sovietų statistikos žinovai skaito, kad dėl jų "smulkintis" nėra reikalo.

2) 1960, V. paskelbti Rusijos Fed. gyventojų sudėties daviniai suskaičiuoja tautines mažumas ir tada, kai jų iš viso tik kelios dešimtys. Kaip rimti ir mokslininkai dirbantys statistikai, galėjo "neapsižiūrėti" tokių grupių atžvilgiu, kurios skaičiuojamos šimtais tūkstančių?

3) "Nežinia kur" gyvenančių skaičius, kuris paskelbus davinius lieka RSFSR, lietuvių atžvilgiu maždaug atitinka Baltarusijoje (Gudijoje) gyvenančių lietuvių skaičių. O, žinoma, kad kasmet tūkstančiai jaunuolių iškeliauja į Kazakstaną. Įdomu, kur jie? Kazakstano statistikoje jų nė kvapo...

4) Rusijoje gyvenančių pabaltiečių žymus skaičius jau nebeskaito liet., latvių ar estų kalbas savo gimtąją kalba. Tai rei-

kia, jie ištautėjo -- ir tuo pačiu įrodo, kad duomenys apima senuosius Rusijoje gyvenusius pabaltiečius (turbūt pusė nurodyto skaičiaus, jeigu ne daugiau!) Kita pusė turbūt sudaro visi antros okupacijos metu legaliai Rusijon persikėlę pabaltiečiai.

5) Jeigu taip susidaro Rusijoje gyvenančių pabaltiečių skaičius, tai lieka viena išvada: sovietinė statistika neapima išvežtųjų bei kalinamų. Jie arba priskaityti prie "rusų" arba nužudyti.

Pirmuoju atveju tektų laukti tolimesnių surašymo duomenų "paaiškinimo". Tokius žmones užrašyti "rusais" (nes jie bendrom jėgom padeda Aziją kolonizuoti!) būtų raudonfašistinis įžūlumas. (Negi kiniečiai būtų teisūs, kad Chruščiovas jau išsigimė į didrusišką Tito?). Arba... dešimtimis tūkstančių žmonių tenka "nurašyti", kaip "amortizuotą žaliavą"...

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAJE CAPE COD — OSTERVILLE, MASS, KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO, LONG BEACH PLAZO, PUŠŲ PAVĖSYJE, GRAZIOJE LIETUVISKOJE VASARVIETĖS VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
TEL. GA 8-8425

Ištaikinga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akry pušynas — parkas • Šiltos Golfstroto srovės, atvira jūros plažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

VILA ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 10 IKI RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija Jansonai visus malonius kviečia atvykti.

Kreiptis: E. Jansonas, 89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass. Tel. AV 8-5999 arba nuo birželio 10 d.

AUDRONĖ JANSONAS,

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass.
Tel. GA 8-8425.

VIKTORĄ GRIŠKONĮ AMŽINYBĖN PALYDINT

Kai aš 1922 metų rudenį peržengiau Gelvonų (tada dar Širvintų vardu) vidurinės mokyklos slenkstį, nedrąsiai įėjęs klasėn, prisiglaudžiau pirma manęs atsisėdusio Viktoro suole. Jis su seseria į Gelvonus atvyko, baigę Pabaisko pradžios mokyklą.

Jau tų pirmųjų ketverių metų bendravimas parodė Viktoro jauną ir veržlią patriotinę dvasią. Jis jau ten dažnai pasididžiudavo savo istoriniu Pabaisku, kur, kaip žinome, 1435 m. įvyko didelis pergalės, o gal ir Lietuvos nelaimės mūšis. Be to, jis mėgdavo pasigirti ir savo Viktoro vardu, kuris jam esą parinktas, atsižvelgiant į Vintaros, vietos žmonių Viktorijos vardu vadinamą, upelį.

1926 metų rudenį, išlaikę konkursinius egzaminus, įstojome į Simano Daukanto mokytojų seminariją Kaune, kurią 1930 m. sėkmingai baigėme ir likome visą gyvenimą draugais.

Baigęs mokytojų seminariją, Viktoras įstojė Vytauto Didžiojo Universitetan studijuoti teisės. Studentu būdamas pasirinko Lietuvos Studentų Tautininkų Neo-Lithuanijos korporaciją, kurios ligi mirties buvo ištikimu ir garbingu nariu.

Mokslą eidamas dirbo Žemės ūkio ir Vidaus Reikalų Ministerijose. Karinę prievolę atliko Lietuvos Karo Mokykloje ir gavo ats. j. leitenanto vardą. Baigęs u-tą ir atlikęs praktiką, buvo advokatu švenčionėliuose ir vėliau tėviškės pašonėje -- Ukmergėje. 1940 m. rudenį, apgyjęs suimtųjų saldučių naujokų bylą, įsigijo žmonių simpatiją ir gero advokato vardą.

Tremtinių keliais išėjęs, karo metu gyveno Berlyne, vėliau išsikėlęs dirbo ūkyje. Po karo Regensburgo ir Scheinfeldo stovyklose buvo teisiniu patarėju. Atvykęs į JAV, įsikūrė Detroite, Mich.

A. a. Viktoras tik pusamžio kelią tenužengęs, žiaurios mirties išplėštas, paliko ir savo mielą tėviškę, gimines ir draugus nuliūdime. Tačiau jo nueitos dienos paliks giminėms ir draugams šviesų atminimą. Žinau, kad jis gyvendamas mėgo šamoni, bet netikėčiau, kad jo kada pasakytas žodis būtų kam širdį pažeidęs. Visada buvo teisingas, santūrus, tvarkingas ir nepailsamai darbštus. Paskutiniaisiais metais daug gelbėjo savo Lietuvoje gyvenančius seserį ir brolių.

Aukso širdimi mylėjo žmones, tėviškę ir savo žemę, kurią, kaip saulę, turėjo gyvenimo kelrodžiu. Kiekviename žingsnyje grįždavo ten savo mintimis, puoselėdamas viltį vėl kada prie seno Vilniaus kelio savo tėviškę pabūti, garsiais Pabaisko pereiti takeliais...

Deja, tik vienas Viešpats žino, kam jį taip anksti iš žemiško Neo-Lithuanijos kelio pašaukė į dangiškąjį Sodą, čia palikdamas tik Kančią ir Kapą. Tegul Tau Viktorai bus gera ten, kur nėra kančios nei tremtinio, nei vergo!

Stasys Jakštas

Susipažinau su Viktoru mokydamasis Simano Daukanto mokytojų seminarijoje, kur kartu dirbome Jaunosios Lietuvos ratalyje. Jis tuo metu buvo ketvirtame kurse. Mes, pirmojo kurso mokiniai, jį pamilome dėl jo gražių ir turiningų pašnekesių. Po kelerių metų susitikime Neo-Lithuania korporacijoje. Jis buvo visada draugiškas ir malonus.

Viktoras buvo kilni ir tauri asmenybė. Kuklus ir tyklus, tačiau savo siekiuose, nusistatymuose tvirtas. Visą laiką aktingas tautinės minties sklaidėjas ir veikėjas. Jam lietuviškieji, tautiniai reikalai buvo pirmoje eilėje. Jis jais gyveno ir sielosios ligi mirties.

Nemažą indėlį tautinėje veikloje paliko Detroite. Buvo ne tik rūpestingas ALTS vietos skyriaus narys, bet vienu metu aktyviausiu pirmininku. Prieš keletus metus jo pastangomis buvo atkurta Neo-Lithuania Korporacija, kurios buvo pirmasis ir dabartinis pirmininkas. Jis taip pat suorganizavo padalinio šalpos-stipendijų fondą, kuriuo ne vienas jaunesniųjų korporantų pasinaudojo.

Nedaug yra tokių pareiginių ir sąmoningų organizacijos narių, koks buvo Viktoras. Jį sutikdavai suvažiavimuose, išvykose ir neolituose stovyklose. Visur jis buvo judrus ir aktyvus. Dėl to jam mirus, ALTS ir Neo-Lithuania Korpor. neteko darbštiausio nario kurį pavaduoti, ypač Detroite, nelengva.

Neturint čia giminių, jam sergant, nemaža širdingumo parodė ir daug pagelbėjo jo draugas Petras Dalinis. Iš tikrųjų sunku kitą tokį rasti, kaip Petras, kuris ligoniu taip rūpintis, kaip geriausi tėvai, sesers ar brolių.

Laidotuvės buvo gražios ir tvarkingos. Kopyčioje prie karsto garbės sargyboje stovėjo vietos neolitanai. Karstą puošė gėlių vainikai ir neolitu spalvos. Laidoti susirinko didokas

Viktoro Griškonio karstą išneša iš laidotuvių namų Detroite. Iš kairės stovi laidotuvių direktorius V. Bauža. Karstą neša iš kairės: M. Gilvydis, A. Musteikis, Radzevičius. Iš dešinės: V. Pauža, J. Plečkus ir K. Šeputa.

skaičius žmonių, nors buvo pirmadienis.

Už mirusį mišias atnašavo ir pamokslą pasakė šv. Antano parapijos klebonas kun. J. W. Stanevičius, asistuojant kunigams K. Simanavičiui ir Krikščioniui. Karstą nešė neolitanai ir Tautinės Sąjungos nariai. Palaidotas gražioje Holy Sepulchre kapinėse. Atsiveikimo žodį pasakė inž. J. Gaižutis, Sumaniai ir tvarkingai laidotuvėms vadovavo laidotuvių direktorius Valentinas Bauža.

Vladas Pauža.

Velionies giminių vardu dėkoju visiems jo draugams vienu ar kitu būdu prisidėjusiems Viktoro sunkios ligos valandose ar palydinti amžino poilsio kelionę.

Dėkoju Dr. E. Gurskis-Paužienai už medicinišką pagalbą, ligoje nuolatiniams Viktoro lankymams: Vaiteikiams, Pleskams, Bulgariams, Gilvydžiams, Gaižučiams, Tylams, Šurkams. Neo Lithuanija korp. nariams už nešimą garbės sargybą kopyčioje. Kun. K. Simanavičiui, vargonininkui Mateikai ir V. Baužai už palydėjimą į kapus. Neolitanams: Vl. Paužai, M. Gilvydžiui, K. Šeputai, Radzevičiui, A. Banioniui, A. Musteikiui ir Viktoro kaimynui J. Pleskui už karsto nešimą. Už prisijutusius vainikus: Pleskams, Clevelando neolitanams, Detroito neolitanams, Lietuvių Rezistencinei Santarvei Detroite, p. Paršeliūnams. Už mišias: Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybai, Juozui Juškai, Gilvydžiams, Barauskų šeimai, Bulgariams, Vengraičiams, Pleskams, Mr. Mrs. Connelly. Didelis ačiū ir visiems, dalyvavusiems laidotuvėse ir palydėjusiems Viktorą į Holy Sepulchre kapines.

Nuliūdęs Viktoro kaimynas ir draugas.

Petras Dalinis

'Lietuvos Prisiminimų' radijui Waterbury 25 metai

Lietuvos Prisiminimų radijo programa Waterbury buvo įsteigta 1936 m. sausio mėn. Ją įsteigė tik prieš porą metų nustoję egzistuoti lietuvių biznierių sąjunga Chambers of Commerce. Programai vesti buvo paskirtas a. a. Dr. M. Colney, kuris ją vedė, su trumpa karo metu pertrauka, iki savo mirties. Po jo programa atiteko velionies našlei Antaninai Colnienai, kuri, talkinanti eilei lietuviškos radijo programos mylėtojų, programai vadovavo kaip ir Dr. Colney, iki savo mirties -- 1958 m. spalio mėnesio.

Prasidėjus naujųjų ateivių emigracijai, kad pakeltų programos vertę lietuvių būtybių, programai pradėjo talkinti Vladas Varneckas, vėliau a. a. B. Dirmeikis, Br. Dūda, Po Dr. Colney mirties programon daug darbo įdėjo Martynas Kleinaitis, kuriam, be pranešimų, teko A. Colnienę mokyti ir lietuvių rašybos, nes ji buvo gimusi Amerikoje ir lietuvių kalbą mokėjo tik žodžiu. Vėliau talkon atėjo Romas Pakalnis, Jadvyga Stulginskaitė, Jonas Gaidys, Mykolas Gureckas ir kiti. Keliomis atvejais A. Colnienė talkino artimas jų šeimos draugas -- Antanas Paliulis.

Taip kaitaliojantis pranešėjams, programa negalėjo išlaikyti vienodumo ir negalėjo daryti didesnės pažangos. A. Colnienė mirus, Lietuvos Prisiminimų programa atiteko dabartiniam jos vedėjui Antanui Paliuliui, kuriam šiuo metu talkina Edvardas Melninkas.

Įdėdamas daug darbo, A. Paliulis programą išklė aukščiau buvusio lygio. Programoj dažnai pasireiškia įvairios meninės įeigos. Vietos teatralai, choras ir kt.

Lietuvos Prisiminimų progra-

ma, kaip jos vedėjas kiekvieną sekmadienį kartoją, yra kultūrinė -- komercinė. Būtų žymiai geriau, jeigu komercinės dalies visai nebūtų, tačiau komercinė stotyje, aišku, to išvengti negalima. Reikia tik džiaugtis lietuvių ir ne lietuvių biznierių nuoširdumu, kurių dėka per 25 metus ši programa išsilaikė. Programos naudą tikrai supranta kiekvienas klausytojas, kada kiekvieną sekmadienį pietų metu turi progą girdėti lietuviškas dainas ar muziką, išgirsti kolonijos naujienas.

Waterburio Lietuvos Prisiminimų programa atvira visoms lietuviškomis organizacijoms. Ypač ja pasinaudoja Liet. Bendruomenės skyrus informacinius reikalus.

Sukakčiai paminėti buvo sudarytas platus komitetas, kurio nariai įdėjo daug pastangų, kad būtų iškilmingiau pravesta.

Skoningai Viktoro Vaitkaus dekoruotoje salėje jubiliejinio koncerto programą atliko dainininkės iš Bostono. Tai lietuvių trio vad. muz. J. Gaideiui. Dainininkės gražiai atlikto mis pramoginio žanro dainomis tikrai sužavėjo publiką. Dailiojo žodžio programą atliko akt. Stasys Pilka iš Chicago meistriskomis deklamacijomis. Įdomiai ir gyvai programą pravedė V. Vaitkus.

Apie Lietuvos Prisiminimų nuėitą kelią kalbėjo Martynas Kleinaitis. Jubiliejinio koncerto proga sveikinius ir linkėjimus pareiškė šios organizacijos: Lietuvių Bendruomenės -- Dr. P. Vileišis, Tautinės Sąjungos M. Gureckas, skautai Č. Bogužas. Taip pat kalbėjo lietuviškos veiklos veteranas muz. A. Aleksis ir rėmėjų vardu -- K. Bagdonas.

Lietuvos Prisiminimų programa girdima sekmadieniais nuo 12 val 30 min. iki 2 val. p. p. Programos vedėjui Antanui Paliuliui ir jo padėjėjui Edvardui Melninkui linkėtina tęsti savo darbą taip, kad kaip jie iki šiol dirbo.

V.

DETROIT

Pirma vasaros išvyka

Nežiūrint, kad šiemet gegužės mėnuo gana vėsus, bet su pereitu sekmadieniu prasidėjo pavasariniai išvažiavimai į gamtą. Man šiemet gegužės 28-tos sekmadienį teko praleisti p. Kuodaičių gražioje "Nidoje". Svečių susirinko gražus būrelis. Daugiausia Detroito lietuviai šauliai ir jūros skautų vadovybė. Vieni meškeriojo, kiti dainavo, o treči atliko šaudymo pratimus. Geriausių meškeriotų pasirodė esąs J. Pranaitis -- šaulys, o geriausia šaudytoja skautė Irena Laurinavičienė. F. M-zas

Iš Los Angeles skautų pirmosios iškylos prie Legg ežero. Nuotraukoje rajono vadas Pažiūra, D. Gustaitis ir R. Dabšys klauso Radvenio raportą.

L. Kančausko nuotrauka

CleveSavings

DON'T JUST WISH-SAVE FOR THE THINGS YOU WANT MOST

WE WELCOME SAVERS ASK ABOUT OUR AUTOMATIC SAVINGS PLAN

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT BANKING OFFICES

Member Federal Deposit Insurance Corporation

KUR PRALEISTI ATEINANČIAS ATOSTOGAS!

Maloniai kviečiame atvykti į saulėtą Cape Cod, Mass ir praleisti savo atostogas L u š i ų ir V e i t ų viloje

" M E Š K A "

42 Beach Street

Monument Beach, Cape Cod, Mass.

Tel. Buzzards Bay, PLAZA 9-3251

VILA MESKA tikram poilsiui, be rūpesčių siūlo:

- Erdvia ir ramia aplinką • Didelius ir jaukus kambarius • Gerą ir gausų maistą • Pliažas pasiekiamas per 5 min. pėsčiomis • Silver Beach pliažas per 10 min. automobilių • Vasarotojus be automobilių nuveža ir parveža savininkai • Vaikams rengiami pavakarelių su lietuviška programa • Tėvams išvykus vakarais prižiūrimi vaikai • Žuvinimas geras jūroje ir ežerėliuose.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 17 DIENĄ.

Kainos neaukštos. 15% NUOLAIDA vasarotojams nuo birželio 17 d. iki liepos 8 d. ir nuo rugsėjo 2 d. iki sezono uždarymo.

Iki sezono pradžios kreiptis: S. M. Lušys, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-5576.

LIETUVIŠKI SORIAI. JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESŲS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAIUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per pašta.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

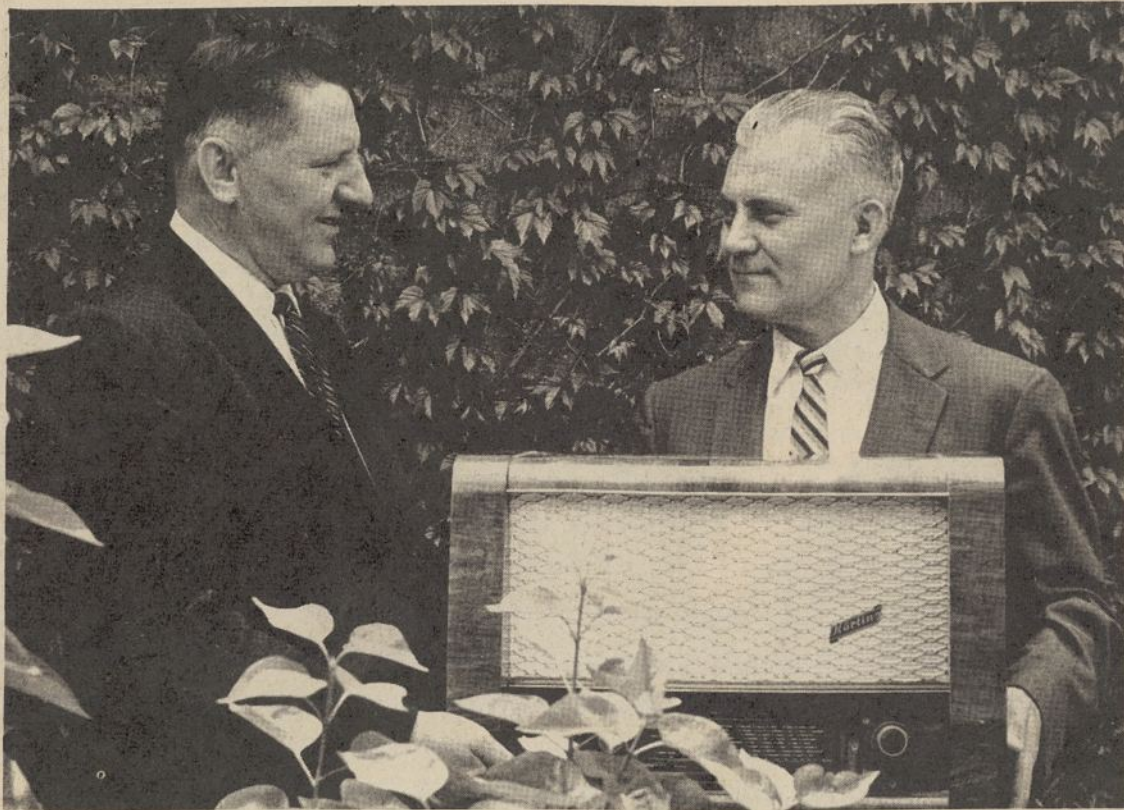
Name

No.

Street

City

State

Pasibaigus ALT S-gos Bostono skyriaus talkai, prekybininko S. Grabliausko dovanotas radijo aparatas atiteko Antanui Bričkui. Nuotraukoje: inž. Dačys (dešinėje) įteikia A. Bričkui dovaną.
Č. Kiliulio nuotrauka

KAZIMIERO ŽOROMSKIO PARODA BOSTONE

Gegužės 21 d., 4 val. po pietų ALT S-gos Bostono sk. namuose buvo atidaryta dail. Kazimiero Žoromskio kūrinių paroda. Parodos rengėja — ALT S-gos Bostono sk. valdyba, kuri stengiasi išlaikyti tradiciją, surengdama kasmet nors vieną liet. dailės parodą Bostone. Bostono ir apylinkių lietuviai dailės parodas mėgsta, jas gana gausiai lanko ir vis nuperka po vieną kitą paveikslą.

Gražus būrys bostoniečių susirinko ir į dail. Kaz. Žoromskio parodos atidarymą. ALT S-gos Bostono sk. pirmininkas inž. J. Dačys tarė dailių atidarymo žodį, primindamas graikų antikos mintį, kad dailė yra tylijoji poezija. Be to, jis davė nemenką pluoštą dail. Žoromskio biografinių žinių. Pats parodos autorius dail. Kaz. Žoromskis savo trumpam žody palietė tik dažus, kuriuos jis savo darbams vartoja, padėkojo parodos rengėjams ir jos atidarymo dalyviams.

Parodoj iškabintus kūrinius apžiūrėjus, suglausta mintimi galima būtų taip apie jų autorių kalbėti: dail. Kaz. Žoromskis turi tapytojo kultūrą ir skonį, turi gerą tapybinę techniką, jautriai išgyvena spalvų gamas, bet jis vis dar tebėra ieškantis dailininkas. Šioje parodoje, iškabindamas visą eilę dabar Amerikoje madnų akstraktinės dailės drobių,

jis gerokai skiriasi nuo to Žoromskio, kurio darbų paroda prieš porą metų buvo surengta Lušių ir Veitų viloj Meškoj, Cape Cod'e. Tiesiogine žodžio prasme savaimingojo kelio ieškojimas galėtų būti laikomas dailininko dorybė ir jo dvasios dinamiškumu, betgi būna atsitikimų, kad ieškojimas išvirsta į blaškymąsi ir amžiną savęs nesuradimą. Blaškymosi gi padariniai dažniausia būna tokie menas, kuris paprastai vadinam kažko girdėto ar regėto atoskambiu. Aišku, Bostono lietuviai dail. Kaz. Žoromskiui nuosirdžiai linki surasti savąjį Aš, kuris keltų mūsų džiaugsmą ir pasididžiavimą. Niekas gal nekels abejonių, kad jis negalėtų to pasiekti.

Ta pačia proga tenka viešai tarti porą sakinių dėl kairių, kuriomis ne tik dail. Žoromskis, bet ir eilė kitų mūsų dailininkų įkainoja savo darbus. Manding, derėtų skaitytis su tikrove, t. y. su Amerikos lietuvių medžiaginiu pajėgumu. Pvz., aš gana gerai pažįstu Bostono lietuvių, bet negalėčiau surasti nei vieno tokio, kuris pajęgtų, tegu ir už labai vertingą dailės kūrinių, mokėti 1500 ar net 750 dolerių. Drįstu kelti mintį, kad tikrovės paįsymas gal tikrai liet. dailininkų darbams žymiai plačiau atvertų duris į tautiečių pastoges.
St. S.

VISAD TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surasti. Ypač gera knyga, kočia yra R. Spalio Alma Mater.

Išigyk ją savo bibliotekai. Išigyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Išgydamas Almą Mater paremsi lietuvių rašytoją, lietuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudokis pridėdama atkarpą.

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

dą, kurioje bus išstatyta apie 80 paveikslų. Jų autoriai — senieji ir jaunieji lietuvių dailininkai: Bagdonas, Augius, Jonynas, Petravičius, Viesulas, Vilimas, Vizgirda, Varnas, Žoromskis, Žmuidzinavičius, Puzinas, Valius ir kt.

Susirinkimas su paskaitomis prasidės 3:30 val., o paroda bus atdara birželio 3 ir 4 nuo 10 ryto iki 8 val. vak. Vieta: Amer. Liet. Taut. S-gos namai So. Bostone.

Laisvės Varpo gegužinė

Pirmoji šios vasaros gegužinė rengiama Laisvės Varpo. Ji įvyks birželio 3 d. Romuvos parke, Claremont Ave., Brocktone, Mass.

Paprastai gegužinės priskiriamos prie pramoginių rengimų, kuriuose nedaug dėmesio kreipiama rimtesnei programai. Šiuo atžvilgiu Laisvės Varpas sudaro gražią išimtį. Jo gegužinės sąlygomis.

Dabar rengiamoje gegužinėje programai atlikti pakviesta O. Ivaškienės tautinių šokių grupė iš So. Bostono ir muz. J. Beinorio vedami Worcesterio lietuvių chorai; moterų, vyrų ir mišrus. Tai suteikia gegužinei kultūrinio rengimo pobūdį. Abu vienetai yra stiprūs, plačiai žinomi, turi programą, tinkančią gegužinei.

Gegužinė truks nuo vidurdienio iki vidurnakčio. Per visą laiką joje bus duodama pramoginė muzika iš juostų, į kurias įrašyta tos rūšies dalykai iš šlapus ir anapus geležinės uždangos, veiks valgių ir gerimų bufetas, šokiams gros geras orkestras.

Kad lengviau būtų atvyk-

ti lietuviams iš tolimesnių apylinkių, gegužinė specialiai rengiama šeštadienį. Rytų šventa — išmiegosim, tai daina, pagal kurios mintį visi kviečiami iš arti ir toli įsijungti į šį Laisvės Varpo rengimą. Jis labai reikšmingas tolimesnei šios visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio radijo programos veiklai.

Gegužinėje bus dar paskirstytos dovanos tiems, kurie įsijungs į vykdomą dabar piniginių vaju Laisvės Varpo naudai. Dovanų paskirstyme galės dalyvauti kiekvienas, kuris pagal specialius lapelius paaukos bent 25 centus. Dovanos: vyriškas rankinis laikrodis, baterinis radijo aparatas ir elektrinis plaukų džiovintuvas.

A. B.

PAIEŠKOMI

Bagdonaitė, Valerija, gyvenusi Kaune

Endriuškevičius, Vincas, Kazio sūnus, kunigas

Jansonienė - Galinaitytė, Ona, sūnus Bruno ir dukterys Ingeborga ir Ona, iš Juknaičių km., 1945 metais buvę Butov stovykloje, Pomeranijoje

Kuzmickas, Jonas, Jeronimo sūnus, ir jo sūnus Jeronimas, Jonas, ir Zenonas

Meleškienė-Urcinaitė, Anelė, išvykusi iš Plungės

Mikolaitienė, Marijona, gyvenusi Kaune

Šeikis, Albertas, po karo buvęs Austrijoje

Šeškevičius, Kazys ir Zigmąs, ir jų sesuo Vasaitienė, Emilija, Petro vaikai

Vasaitienė -- Šeškevičiūtė, Emilija, ir jos broliai Šeškevičius, Kazys ir Zigmąs, Petro vaikai

Žemaitienė Petkevičiūtė, Ieva, Baltramiejaus duktė, iš Staniš-

kių km., gyveno Bond, St., Elizabeth, N. J.

Židonis, Kazys ir Pranas, gyvenę Kaune

Žvinys, Alfonsas, gyvenęs Anykščiūse.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

JUOZO MAČIAUS IPĖDINIAMS

Juozas MAČIUS, gimęs 1878 m. kovo mėn. Darguriškių km., Vieksnių vals., Mažeikių apskr., mirė 1944 m. sausio 2 d. dalį turto užrašydamas Marijonai, Petronėlei ir Antanui Mačiams, kurie prieš karą gyveno Lietuvoje, bet dabartinis jų adresas nežinomas. Jie arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsilipti.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

VISAIS

APDRAUDOS

REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.

Cleveland 24

Eagle Stamps

the MAY co's

NOW
3

DOWNTOWN — PUBLIC SQUARE

visada padidina sutaupias

BASEMENT stores

CEDAR CENTER — RIDE AND RIDGEWOOD DRIVE

Apsisaugokite nuo saulės ir sumažinkite oro vėsinimo kaštus su gražiomis langinėmis...

Aukštos kokybės Cotton Drill

ACRYLIC APTRAUKTOS ABIEJOSE PUSĖSE

LANGINĖS

Kartu su visais įtaisymais

30" pločio

3.49

- 2' drop
- 2' projection
- 6' valance

36 colių pločio	3.89
42 colių pločio	4.19
48 colių pločio	4.39

Tik žali ir balti dryžiai!

Specialiam pavėsiui ir vėsumui. Įtaisykite jūsų langams aukštos kokybės langines. Užuolaidos ir kilimai liks gražūs ir nenublykęs... Kambariai bus vėsesni, patogesni, per visą vasarą. Ir jie pagrazins, paspalvins visą jūsų namą.

Visos langinės yra paruoštos su visais reikalingais įtaisymais... Galima tuoj dėti

Spalvų kombinacijos porčių užuolaidoms, didelė langų langinėms ir kitokiom langinėm — žali ir balti dryžiai ar tik žalia spalva.

Plačių langų langinės

Su Head Rods. 2'6" Drop, 2'6" Projection, 9" Valance

5' pločio	9.89	8' pločio	13.09
5'6" pločio	10.29	9' pločio	16.69
6' pločio	10.69	10' pločio	17.69
7' pločio	11.89	12' pločio	20.19

Atskirų langų langinės

Su Head Rods. 2'6" Drop, 2'6" Projection, 9" Valance

30" pločio	4.19	36" pločio	4.59
42" pločio	4.49	48" pločio	5.29

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Šaukit Cherry 1-3070

BASEMENT DRAPERY DEPARTMENT... THE MAY COMPANY, ALL 3 STORES

Tinčamos užtraukiamos porčių užuolaidos

Visos 7' ilgio

5 pėdų pločio	6.49
6 pėdų pločio	7.79
7 pėdų pločio	9.09
8 pėdų pločio	9.99
9 pėdų pločio	10.99
10 pėdų pločio	11.59
12 pėdų pločio	13.99

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba susitarė su latviais ir estais, gyv. Clevelande, kad liūdinių birželio įvykių minėjimą rengtų kartu, birželio 18 d.

Minėjimo programa: 11 val. šv. Jono katedroje šv. Mišios už nukankintus ir nužudytus pabaltiečius. Tuoj po pamaldų eiseną į miesto rotušės aikštę, iš kur grįžtama į šv. Jono mokyklos salę, kur įvyks iškilmingas paminėjimas. Yra pakviesti į minėjimą valdžios atstovai.

Čiurlionio Ansamblio choras, vad. muz. Alfonso Mikulskio pamaldų metu giedos katedroje ir iškilmingam minėjime. Visos organizacijos kviečiamos su vėliavomis dalyvauti pamaldose ir eisenoje bei iškilmingam minėjime.

• Mažoji Dainų Šventė Lietuvių salėje įvyks birželio 24 d. Koncertas-vakaras rengiamas Čiurlionio ansambliui ir šv. Jurgio parapijos chorui pagerbti bei paremti, jiems išvykstant į Dainų šventę Chicagoje.

Kvietimais prašoma iš anksto apsirūpinti: AL Piliečių Klube, Baltijos Prekybos namuose, Spaudos kioske ir pas choristus.

• Pr. Ambrazo, G. Karsokienės ir J. Kazėno pianino muzikos mokinių koncertas įvyks kitą šeštadienį,

birželio 10 d., 7 val. vak. šv. Jurgio parapijos salėje.

• Birželio 4 d., 11:30 val. (sekmadienį), tuoj po pamaldų, Lietuvių salėje šaukiamas Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus atstovų susirinkimas.

Darbotvarkėje: skyriaus valdybos pranešimas, traškiųjų birželio įvykių minėjimo aptarimas ir kt.

Maloniai prašome organizaciją prisijungti atstovus ir neveluoti. Kviečiama ir Clevelando visuomenė. Įėjimas laisvas.

Pelninga nuosavybė

Du namai, po dvi šeimas, vienam dideliam sklype. Vienam 7 ir 4 kamb., kitam po 5 kamb. Tarp Donald ir St. Clair gatvių. Netoli mokyklos ir bažnyčios. Kreiptis: 1089 E. 71 St., telef. EX 1-8219. (65)

• Išnuomojamas 5 kambarių su vonia butas pirmame aukšte — 1320 Giddings Rd., trečias namas nuo Superior Ave.

Namo savininkas Pranas Ambrazas. Tel. UT 1-6915.

Parduodamas dvigubas namas, 5 ir 4 kamb., 965 East 77 Street. Kaina \$8,500. Telef. AT 1-4256. (65)

Šešių kamb. vienos šeimos namas

Plytų ir šingelių. Du garažai. Poilsio kambarys. East 185 St., netoli Naujosios lietuvių parapijos. Parduoda savininkas. Šaukti vakarais telef.: IV 1-5290.

VANDENTEKIS IR ŠILDYMAS IVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandenių ir pečių šildymas, vonios kambarių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas įrengimas.

Nelaimėi atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarkę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas. Pranas Grigonio priežiūroje.

Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

NEW SATURDAY HOURS
9:30 to 2:30

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

SPORTO DIENOS

PABALTIEČIŲ LENGVO- SIOS ATLETIKOS, PLAUKYMO IR LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

Papildydami ankstyvesnes informacijas pranešame, kad 1961 m. š. Amerikos Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo ir lauko teniso pirmenybės įvyks š. m. liepos mėn. 22-23 d. Clevelande.

Varžybų rengėjai yra lietuviai. Vykdytojai — Vid. Vakarų Sporto Apygarda ir Clevelando LSK žaibas.

Žemiau duodame varžybų programą.

Lengvoji atletika vyrams: 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1500 m., 3000 m., 3000 m. ėjimas; 110 m. klūtinis bėgimas; šuolis į tolį, šuolis į aukštį, su kartimi, trišuolis; rutulys, diskas, ietis, kūjis; 4100 m. estafetė.

Lengv. atletika moterims: 60 m., 100 m.; šuolis į tolį, šuolis į aukštį; 80 m. klūtinis bėgimas; rutulys, diskas, ietis; 460 m. estafetė.

Plaukymas vyrams: 100 yd. laisvu stiliumi, 220 yd. l. st., 440 yd. l. st.; 100 yd. krūtine, 100 yd. nugara, 100 yd. peteliške; 4x100 yd. įvairaus plaukimo estafetė, 4x100 yd. laisvu stil. estafetė.

Plaukymas moterims: 50 yd. laisvu stiliumi, 100 yd. l. st., 50 yd. krūtine, 50 yd. nugara; 3x50x yd. įvairaus plaukimo estafetė, 4x50 yd. laisv. stil. estafetė.

Lauko tenise bus vykdoma tik individualinės varžybos: vyrų vienetas, moterų vienetas, vyrų dvejetas, moterų dvejetas ir mišrus dvejetas.

Pabaltiečių varžybose turi teisę dalyvauti kiekvienas lietuvis, latvis ar estas gyvenąs JAV-se ar Kanadoje. Lengvojoje atletikoje ir plaukymo dalyvių skaičius neapribojamas. Lauko tenise, dalyvių skaičius eventualiai gali būti apribotas tik tokiu atveju, jei perdidelis žaidėjų skaičius padarytų varžybų pravedimą neįmanomu.

Lietuvių dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus, pagal klubams išsiuntinėtą instrukciją. Klubams nepriklausą sportininkai gali registruotis tiesiai pas rengėjus, šiuo adresu:

A. Bielskus, 1211 Carlyon Rd., E. Cleveland 12, Ohio. (Telef. MU 1-3717).

VIRŠUJE: šv. Jurgio parapijos Clevelande choras su klebonu kun. Barčiu ir choro vedėju P. Ambrazu ruošiasi dalyvauti II Dainų šventėje Chicagoje. Prieš tai parapijos choras su Čiurlionio ansambliu rengia mažąją dainų šventę Clevelande, birželio 24 d. Lietuvių salėje. Parengimo pelnas skiriamas apmokėti choristų keliones į Chicago.

V. Plodžinsko nuotrauka

Registracijos terminas: liepos 10 d.

Šiais metais pabaltiečių varžybos bus jau 5-sios iš eilės. Anksčiau paskirų sporto šakų pirmenybės būdavo vykdomos atskirai. Šiais metais bus vykdoma kartu. Tokiu būdu varžybos bus didesnės apimties. Taipogi yra planuojama šiais metais nukaldinti specialius medalius pirmų 3 vietų laimėtojų apdovanojimui.

Lietuviai sportininkai ir sporto klubai yra raginami ir kviečiami kuo skaitlingiau šiose varžybose dalyvauti, idant prieš savo kaimynus pasirodytume kaip drausminga ir gabi organizacija.

PSF-jos Lietuvių Sekcija

DOLERIAI IR CENTAI

(Atkelta iš 2 psl.)

Baldų gamintojai ir pardavėjai praneša, kad prez. Kennedy daugiau padėjo supamųjų kedžių pramonei, negu visi iki šiol gyvenę seneliai. Supamųjų kedžių pareikalavimas stipriai padidėjęs. Ir padidėjęs po to, kai Baltieji Rūmai pripažino faktą, kad tai yra prezidento Kennedžio pati mėgiamiausioji kėdė.

Dėl tokio pasisekimo dalis nuopelnų priklauso ir prez. Kennedžio asmeniniam daktarui (materiai), kuri pastebėjo, kad tai yra geras būdas pailsėti nes "supamoji kėdė suteikia nepertraukiamą judesį ir padeda pašalinti muskulų nuovargį".

Kėdės gamintojai, P & P Chair Co. praneša, kad supamųjų kedžių užsakymai "smarkiai padidėjo" nuo to laiko, kada prez. Kennedy buvo nufotografuotas savo \$25 dolerių vertės kėdėje.

Vyriškų rūbų gamintojai ir pardavėjai, nesvarbu ar jie būtų respublikonai ar demokratai, yra labai patenkinti prez. Kennedžiu.

Paskutiniu laiku prez. Kennedžio mėgiamo stiliaus \$250 kostiumai pasidarė labai populiariūs. Pagal vyriškų rūbų gamintojus "prezidentas Kennedy yra pirmasis madingas prezidentas per paskutinius 50 metų".

J.S.AUTO SERVICE

Sav. J. Švarčas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAin 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Turėdami reikalą prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI Į LIETUVĄ!

Ateina žinios, kad Lietuvoje šiuo metu stinga maisto, todėl sudarėme šiuos gana vertingus siuntinius, kuriuos galite užsakyti galimai žemiausiomis kainomis tik per,

GLOBE PARCEL SERVICE INC. CLEVELAND SKYRIŲ

Adresas: 1313 Addison Rd., Cleveland 3, O.
Tel. UT 1-0806

Siunt. No. C-1 \$32.00

20 sv. cukraus

9 sv. kiaul. taukų

10 sv. kviet. miltų

Siunt. No. C-2 \$31.50

18 sv. kiaul. taukų

20 sv. cukraus

Siunt. No. C-3 \$14.00

10 sv. cukraus

9 sv. kiaul. taukų

5 sv. salami

10 sv. kviet. miltų

2 sv. kavos

1 sv. pipirų

10 pok. Amer. cigar.

Siunt. No. C-4 \$32.00

30 sv. cukraus

9 sv. kiaul. taukų

Siunt. No. C-5 \$18.00

4 1/2 sv. kiaul. taukų

5 sv. salami

5 sv. rieš. ar liesių

lašinių

10 sv. cukraus

5 sv. kviet. miltų

2 sv. kavos

2 sv. kakao

1 sv. pipirų

2 sv. ryžių

10 pok. Amer. cigar.

Siunt. No. C-6 \$18.00

2 sv. kavos

5 sv. cukraus

9 sv. kiaul. taukų

5 sv. salami

5 sv. rieš. ar liesių

lašinių

5 sv. kviet. miltų

2 sv. pipirų

Į šias kainas yra įskaitytas muitas, pašto, produktų bei pakavimo išlaidos. Šie siuntiniai bus pasiųsti iš Europos.

Skelbimas laikinas — prašome išsikirpti.

DIRVA

Nr. 63

1961 m. birželio 2 d.

KAS IR KUR?

• Į naują Vilties Draugijos valdybą, pagal balsų daugumą, išrinkti: Br. Veitas, Vl. Ramanauskas, J. Čiurberkis, V. Rastenis ir A. Mackevičius. Valdyba pareigomis pasiskirstys artimiausiam posėdyje, kuris įvyks Clevelande.

• Vilties Draugijos susirinkimo metu į Vilties Draugiją įstojo B. ir A. Tiškai iš E. St. Louis su \$25.00 įnašu, A. Račkauskas iš Chicagos su \$10.00 įnašu. O East Chicagos Tautinės Sąjungos skyrius savo įnašus padidino \$200.00. Įnašus padidinant įteikė tokio turinio raštą:

"A. L. Tautinės Sąjungos East Chicagos skyrius savo visuotiniame susirinkime, įvertindamas Vilties Draugijos kilnius tikslus leidžiant patriotinį laikraštį DIRVĄ, kurioje taip pat atsispindi Tautinės Sąjungos veikla bei jos rūpesčiai, nutarė padidinti savo įnašą dar 200 dol."

• Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos Motinų Klubas, iš koncerto, buvusio kovo 26 d., \$200.00 paskyrė vadovėlių leidimui. Moterų Klubu rūpesčiu iki šiol tam dideliui reikalui yra aukota \$2,000.00.

DAINŲ ŠVENTĖS ŽINIOS

John Pakel, sr., Dainų šventės pasisekimui užtikrinti ir aukoms telkti sudarė platų Dainų Šventės Rėmėjų Komitetą. Į komitetą įeina iškilūs lietuviai prekybininkai ir kiti profesionalai. Komiteto sudėtis tokia: John Pakel, sr., komiteto pirmininkas, Albinas Dzirvonas sekretorius, Teodoras Blinstrubas išdinininkas, Komiteto nariai: kun. Adolfas Stašys, dr. Gediminas Balukas, Stanley Balzekas, sr., dr. Steponas Biežis, dr. Milda Budrienė, inž. Jonas Jurekūnas, Dan Kuraitis, Juozapas Puodžiūnas, inž. Antanas Rudis, inž. Jonas Stankus, Valerijonas Šimkus, Justin Mackiewicz, sr., Stanley Kazin, dr. Povilas Zallys.

Aleksandras Aleksis, Watterbury lietuvių choro dirigentas per paskutiniuosius 38 metus, pakviestas Dainų šventės garbės dirigentu. Jis priims iš prof. J. Žilevičiaus dirigento lazdelę ir diriguos himnus. Dainų šventė įvyksta Chicagoje liepos 2 d. Dainų šventės bilietai gaunami Dainų šventės būstinėje, 2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill.

• Jonas Rimkūnas, iš Hammond, Ind., mokėdamas už Dirvą atsiuntė ir \$5.00 auką.

LB rinkimų rezultatai

Vidurio rinkiminėje apygardoje balsavo: Clevelande 368, Detroit 154, Rochester 105, Buffalo 22, Pittsburgh 12, Ann Arbor 10, per centrinės apylinkės rinkimų komisiją 23 (60% šioje apylinkėje registruotų rinkikų), iš viso 694 asmenys.

Atskiri kandidatai gavo balsų: St. Barzdukas 563, J. Bachunas 443, Alf. Mikulskis 377, dr. Alg. Nasvytis 359, Vyt. Kamanas 347, P. J. Žiūrys 334, dr. Vl. Ramanauskas 328, J. Jankus, 300 J. Žilionis 266, K. S. Karpius 262, V. Raulinaitis 242, Č. Stanulius 233, Edv. Karnėnas 222, P. Mikšys 184, Stp. Nasvytis 145, Z. Peckus 119.

Los Angeles rinkiminėje apygardoje balsavo 98 asmenys (registruotų rinkikų buvo 142), rinkimuose dalyvavo Los Angeles ir San Francisco apylinkės, per centrinės apylinkės rinkimų komisiją balsavo 7 asmenys (37% šioje apylinkėje registruotų rinkikų).

Atskiri kandidatai gavo balsų: Alė Rūta 71, L. Valiukas 57, J. Motiejūnas 56, J. Ažuolaitis 54, A. Dabšys 54, Alg. Avižienis 50, K. Liaudanskas 48, Vl. Pažiūra 42, J. Mitkus 38, Vl. Bakūnas 28, Vyt. Šeštokas 26. CV inf.

PAMINKLINIO KRYŽIAUS ŠVENTINIMAS

New Haveno ir apylinkės lietuviai, minėdami baisiojo birželio dvidešimtmetį, stato paminklinį lietuvišką kryžių. Kryžiaus pašventinimo iškilmės įvyks birželio 18 d.

Iškilmingos pamaldos už mirusius sibiro tremtinius ir žuvusius už Lietuvos ir Amerikos laisvę karžygius įvyks 10 val. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, 339 Greene St., New Haven.

Kryžiaus šventinimo iškilmės prie bažnyčios 12 v. Toliau seks Amerikos himnas, klebono kun. Matučio žodis, senatoriaus Dodd žodis, kryžiaus šventinimo apeigos, atliekamos prel. Balkūno, giesmė Marija, Marija, vainikų padėjimas, miesto majoro ar jo atstovo žodis, dokumentų įmūrijimas, iš Lietuvos žemės sukasimas, Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininko žodis, ir Lietuvos himnas.

Po iškilmių parapijos salėje užkandžiai (\$1.50 asmeniui). Ten vyks tautiniai šokiai, pagerbimas kryžiaus projektuotojo ir kryžiaus meistro, kuri savo darbus atliko be atlyginimo, sveikinimai, užbaigimo žodis. Be to veiks bufetas.

Kviečiame šiose iškilmėse skaitlingai dalyvauti. Mūsų kolonija negausi, todėl labai laukiame svečių iš artimesnių kolonijų. O kad nesudarytų trukdymų, prašytume tą dieną nedaryti minėjimų bei parengimų.

NEBŪSI

gi abiturientui nieko nedavęs! Puikių dovanų yra Gradinsko TV, radijo, patefonų ir vėsintuvų krautuvė, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., FR 6-1998.

KAIRĖJE: Dalis ALT S-gos seimo dalyvių, iškilmingojo posėdžio atidarymo metu gieda Lietuvos himną.

Dirvos nuotrauka

Filmų specialistas P. Jasiukonis pažadėjo iškilmes filmuoti, todėl pageidautina kad moterys pasipuoštų tautiniais rūbais.

Antanas Gruzdis, Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas

PET SEIMO APELIACIJA

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas išvykstančiam į Europą prez. Kennedžiui pasiuntė raštą, kuriame prašė prezidentą "aiškiai pareikšti Chruščiovui, kad karo meto ir pokarinių teisių ir politinių išpareigojimų ir pažadų, liečiančių devynias Vidurio ir Rytų Europos valstybes, vykdymas yra sąlyga bet kokiam JAV santykių su Sovietija normalizavimui, ir kad jokiais aplinkybėmis tamsa nesutiks su sovietų koloniniu mūsų kraštų valdymu."

• Laikraštininkas Vladas Butėnas, gyvenęs Chicagoje, automobilio nelaimėje, buvo sunkokai sužeistas ir dabar gydomas ligoninėje.

DIRVAI AUKOJO

Prenumeratą pratęsdami, Dirvą aukomis parėmė:

A. Andriulionis, Boston	\$2.00
Dr. A. Baltrukėnas, Akron	5.00
D. Kalėda, Pittsburgh	2.00
M. Kildišas, Worcester	2.00
J. Laskus, Chicago	2.00
J. Naumus, Detroit	2.00
K. Gudauskas, Baltimore	2.00
A. Lapinas, L'Aburd, A. Plauffe, Que.	2.00
V. Mažeika, E. Chicago	2.00
A. Smagrauskas, Dearborn	2.00
A. Zatkus, California	2.00
P. Janulaitis, Los Angeles	1.00
V. Mieželis, Chicago	3.00
M. Mažeika, St. Joseph	2.00
J. Gelažius, Chicago	10.00
S. Siaučius, Chicago	2.00
K. Dulys, Baltimore	2.00
K. Gogelis, Detroit	2.00
R. O. Patt, Cleveland	5.00
Ig. Kaunelis, Detroit	2.00
A. Ramanauskas, New Haven	2.00
P. Ulėnas, Brooklyn	1.00
J. Valiusaitis, Stamford	2.00
J. Rimkūnas, Hammond	5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Vieno veikliausių ALT S-gos East Chicagos skyrių, piniginiai parėmusio Sąjungą, Vilties Draugiją ir Nepriklausomybės Fondą, pirm. K. Pocius įteikia čekį Neprikl. Fondo pirm. E. Čekienei. Prie stalo sėdi Tėv. Vaišnys.

Dirvos nuotrauka

Į ALTS-gos seimą buvo atsilankiusi didelio ir neužmirštamo Sąjungos veikėjo Antano Olio našlė. Nuotraukoje iš kairės: kons. dr. P. Daužvardis, Vera Olienė, dr. J. Bartkus ir J. Bačiūnas.

Dirvos nuotrauka

Linksmoje nuotaikoje susitikę seime. Iš kairės inž. J. Jurkūnas, Lietuvos atstovas Washingtono dr. J. Kajeckas ir Juozas Bačiūnas.

Dirvos nuotrauka

JONE KVIETYTĖ, įžymi išraiškos šokių šokėja su partneriu N. Antonelli dalyvaus birželio 17 d. programos išpildyme Wellande, Ont., ruošiamose Joninėse.

Mūsų Klubo nariui ir brangiam prieteliui

HENRIKUI TRAPIKUI

staiga mirus, reiškia gilią užuojautą jo žmonai, vaikams ir anūkams

Baltijos Klubas Chicagoje

Mano geram prieteliui

A. A. HENRIKUI TRAPIKUI

staiga mirus, reiškia gilią užuojautą jo žmonai, dukroms, sūnams ir anūkams

Jonas Našliūnas